

การพัฒนารูปแบบหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

โดย
นางกาญจนา ชลสุวรรณ

โครงการวิจัย สร้างสรรค์และการจัดการความรู้
ประจำปีงบประมาณ 2558
ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

Children's picture book Kumanthong design to develop

Mrs.kanchana Cholsuwat

A Research Project of Education, Creativity
And Knowledge Management
Year 2015

Copyright of Bunditpatanasilpa Institute
The Ministry of Culture

ชื่องานสร้างสรรค์ การพัฒนารูปแบบหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง
ชื่อผู้สร้างสรรค์ นางกาญจนา ชลสุวัฒน์
ปีงบประมาณ 2558

การสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาเรื่องราวเพื่อสอดคล้องกับหลักการและความพึงพอใจของผู้อ่าน โดยปรับปรุงเนื้อหาให้มีความกระชับโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเพื่อเป็นการพัฒนาการอ่าน เพิ่มฉากตามการเปลี่ยนแปลงของเนื้อเรื่อง ลดทอนบางฉากลงให้เรื่องและภาพประกอบมีความสอดคล้องกันมากขึ้น การปรับปรุงเกิดขึ้นได้จาก ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และความพึงพอใจของผู้อ่านที่มีต่อหนังสือนิทานภาพประกอบ เรื่องกุมารทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยสร้างสรรค์ คือ เด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของ โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 30 คน ผู้ปกครอง และครู จำนวน 30 คน

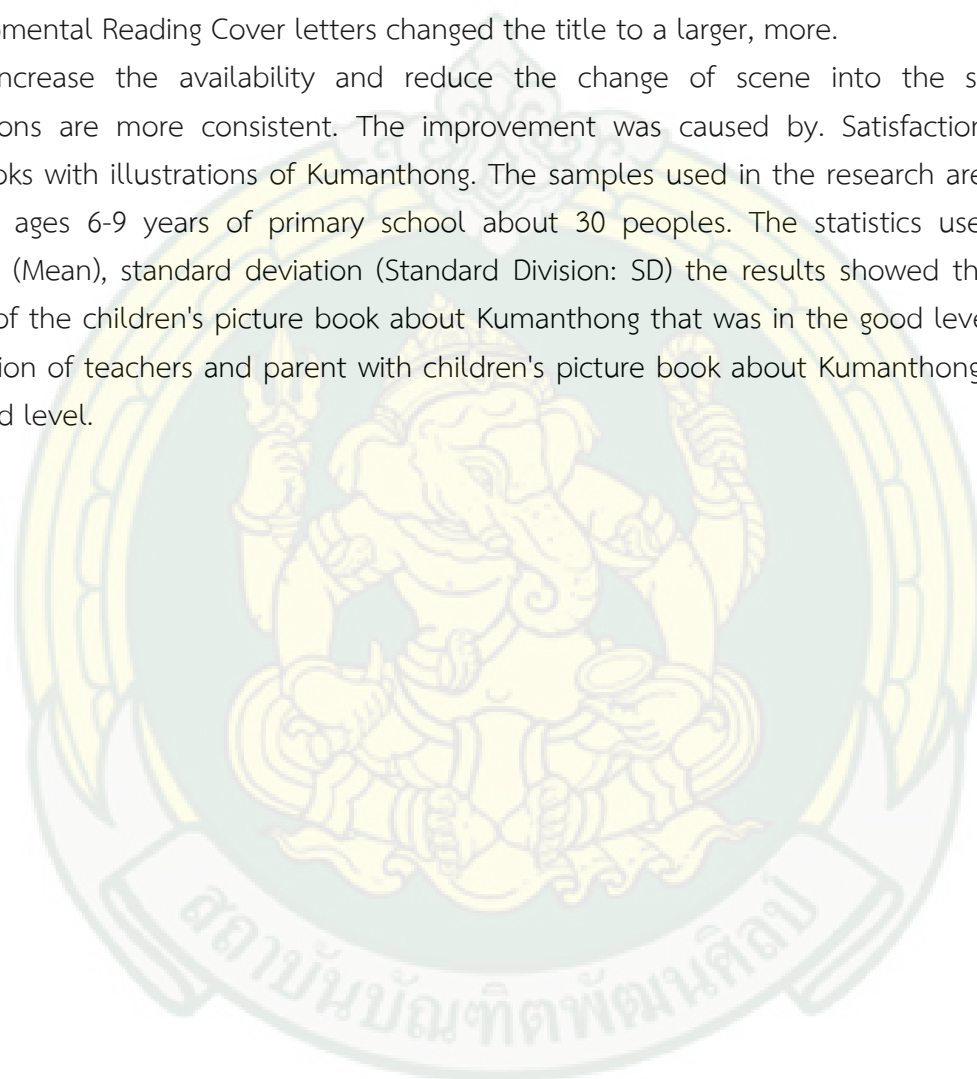
เครื่องมือสร้างโดยผู้วิจัยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพของหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง พบว่าอยู่ในระดับดี 2) ความพึงพอใจของครู ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยที่มีต่อหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง พบว่าอยู่ในระดับมาก

TITLE	Children's picture book Kumanthong design to develop
ARTIST	Mrs.Kanchana Cholsuwat
YEAR	2015

Creative Children's picture book Kumanthong has developed a pattern and create the story to be consistent with the principles and satisfaction of readers by updating the content to be concise and understandable language and easy to remember. The Developmental Reading Cover letters changed the title to a larger, more.

Increase the availability and reduce the change of scene into the story and illustrations are more consistent. The improvement was caused by. Satisfaction reading storybooks with illustrations of Kumanthong. The samples used in the research are creative children ages 6-9 years of primary school about 30 peoples. The statistics used in the analysis. (Mean), standard deviation (Standard Division: SD) the results showed that 1) the quality of the children's picture book about Kumanthong that was in the good level. 2) The satisfaction of teachers and parent with children's picture book about Kumanthong is found in a good level.

กิตติกรรมประกาศ

การสร้างสรรค์ผลงานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง โครงการนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากการจัดสรรงบประมาณประจำปี 2558 การให้ทุนดำเนินการวิจัยและงานสร้างสรรค์ โดยฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์สุรพงษ์ สมสุข อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาจิตรศิลป์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์ ที่ให้ข้อมูลการและคำปรึกษา แก่ไขข้อบกพร่องต่างๆ ขอขอบคุณ ผศ.พัชรินทร์ สงวนผลไพโรจน์ อาจารย์ปาริชาติ แซ่แบ้ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้คำแนะนำและเป็นผู้ช่วยเหลือด้านการทำเครื่องมือประกอบการหาข้อมูลและเก็บข้อมูล รวมทั้งนักเรียน ครู และผู้ปกครองทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่เมตตาอบรมเลี้ยงดู สั่งสอน ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ สามี และ เพื่อนร่วมงานที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

นางกาญจนา ชลสุวัฒน์

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์	2
	คำนิยามศัพท์	3
	ขอบเขตของการวิจัยสร้างสรรค์	3
	ระเบียบวิธีการวิจัยสร้างสรรค์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างสรรค์	4
	วิธีการดำเนินการวิจัยสร้างสรรค์	4
บทที่ 2	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและอิทธิพลในการวิจัยสร้างสรรค์	6
	แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการอ้างอิง	6
บทที่ 3	การดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงาน	13
	วิเคราะห์ตัวละครที่สำคัญตามแนวคิด	16
	วิเคราะห์หลักของแผนที่ความคิด	17
	แผนที่ความคิด	18
	การเขียนภาพต่อเนื่อง	22
	การสร้างภาพประกอบ	25
	ขั้นตอนการทำดัมมี่	38
	วิธีดำเนินการวิจัยสร้างสรรค์	40
	แหล่งข้อมูล	40
	เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
	การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	44
บทที่ 4	การวิเคราะห์การสร้างภาพประกอบนิทาน	46
	การออกแบบรูปเล่ม	46
	การออกแบบตัวละครหลัก	46
	การสร้างภาพตามสคริปต์	48
	การวิเคราะห์ข้อมูล	48
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบ	49
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แสดงความพึงพอใจของหนังสือ	50
	ตอนที่ 3 สรุปข้อเสนอแนะ	52
บทที่ 5	สรุปและอธิบายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	60
	บรรณานุกรม	63
	ภาคผนวก	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ก กิจกรรม.....	65
ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและดัชนีความสอดคล้อง	70
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
ประวัติผู้วิจัย	81

สารบัญภาพ

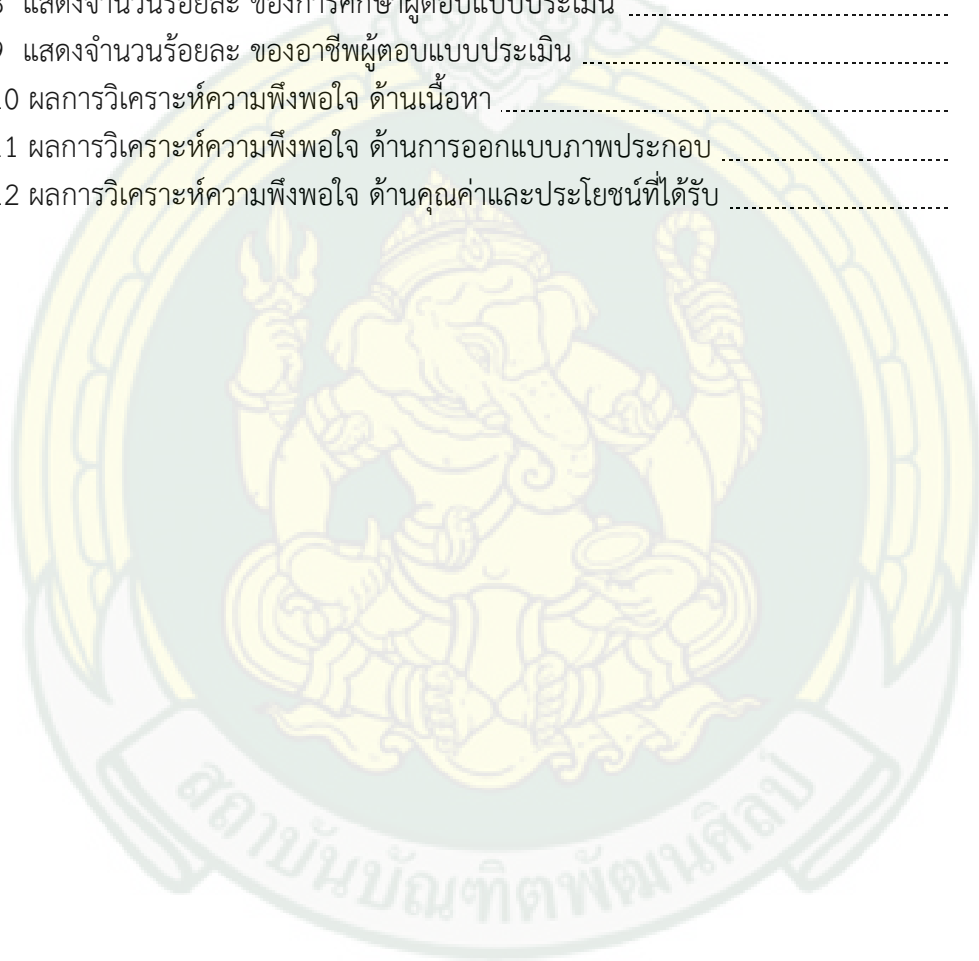
	หน้า
ภาพที่ 1 ผลงานของ ออตฟรีต พร้อยสเลอร์ (Otfried Preu?ler)	10
ภาพที่ 2 ผลงานของ ออตฟรีต พร้อยสเลอร์ (Otfried Preu?ler)	10
ภาพที่ 3 แมวล้านตัวประพันธ์ขึ้นโดย Wanda Gag'ว่า "แวนด้า ก๊อก"	11
ภาพที่ 4 แมวล้านตัวประพันธ์ขึ้นโดย Wanda Gag'ว่า "แวนด้า ก๊อก"	11
ภาพที่ 5 ขุนแผน	18
ภาพที่ 6 กุมารทอง	18
ภาพที่ 7 โหงพราญ	18
ภาพที่ 8 หมอผี	19
ภาพที่ 9 แกละ	19
ภาพที่ 10 ข้อมูลโดยรวมที่ต้องการ	19
ภาพที่ 11 การร่างภาพหาข้อมูลก่อนทำภาพต่อเนื่อง	22
ภาพที่ 12 การร่างภาพหาข้อมูลพร้อมเขียนบทสคริปต์	23
ภาพที่ 13 ประมวลภาพที่ได้ทำการร่างออกแบบ	23
ภาพที่ 14 ภาพต่อเนื่อง (Story board)	24
ภาพที่ 15 วัสดุอุปกรณ์	25
ภาพที่ 16 ภาพร่างต้นแบบ	25
ภาพที่ 17 ร่างภาพจากต้นแบบลงบนกระดาษลึง	26
ภาพที่ 18 ภาพร่างที่สมบูรณ์แล้ว	26
ภาพที่ 19 แสดงการลงสีพื้น	27
ภาพที่ 20 ทำสีพื้นหลังเป็นสีฟ้าเข้ม	27
ภาพที่ 21 ลงสีแดงสดทับซ้ำ	27
ภาพที่ 22 ลงสีตัวละครซ้ำด้วยสีแดงสด	28
ภาพที่ 23 ลงสีทองบนพื้นสีดำ	28
ภาพที่ 24 ใช้สีพื้นเข้ามามีส่วนร่วมในชิ้นงาน	29
ภาพที่ 25 เก็บรายละเอียดของภาพ	29
ภาพที่ 26 หน้าปกคู่	30
ภาพที่ 27 ปกรอง	30
ภาพที่ 28 ชื่อผลงาน “กลางป่าช้า”	31
ภาพที่ 29 ชื่อผลงาน “โหงพราญ”	31
ภาพที่ 30 ชื่อผลงาน “เดินทาง”	32
ภาพที่ 31 ชื่อผลงาน “หมอผี”	32
ภาพที่ 32 ชื่อผลงาน “คีนะทีก”	33
ภาพที่ 33 ชื่อผลงาน “จับตัว”	33
ภาพที่ 34 ชื่อผลงาน “ที่บ้าน”	34
ภาพที่ 35 ชื่อผลงาน “เพื่อน”	34

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 36 ชื่อผลงาน “ผาดโผน”	35
ภาพที่ 37 ชื่อผลงาน “ความหวัง”	35
ภาพที่ 38 ชื่อผลงาน “สลักร่าง”	36
ภาพที่ 39 ชื่อผลงาน “ร่างใหม่”	36
ภาพที่ 40 ชื่อผลงาน “พ่อ”	37
ภาพที่ 41 ชื่อผลงาน “ด้านสุดท้าย”	37
ภาพที่ 42 ชื่อผลงาน “กลับบ้าน”	38
ภาพที่ 43 หน้าปกหนังสือจำลอง	38
ภาพที่ 44 ภายในเล่มหนังสือจำลอง	39
ภาพที่ 45 ภายในเล่มหนังสือจำลอง	39
ภาพที่ 46 ตัวละครหลัก “กุมารทอง”	46
ภาพที่ 47 ตัวละครหลัก “แกละ”	47
ภาพที่ 48 ตัวละครเสริม “โหงพราย”	47
ภาพที่ 49 แก์ไขจากกุมารทองหายไป	53
ภาพที่ 50 ภาพร่างฉากปรับแก้(เพิ่มฉากจำนวน 1 ฉาก)	54
ภาพที่ 51 ฉากปรับแก้แบบสมบูรณ์ (เพิ่มเติม)	54
ภาพที่ 52 การปรับรูปแบบชื่อเรื่อง	55
ภาพที่ 53 การปรับรูปแบบชื่อเรื่อง	55
ภาพที่ 54 หนังสือจำลองทั้ง 3 เล่ม ที่มีการปรับปรุงแก้ไข	55

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละ การศึกษาของผู้ตอบแบบประเมิน	49
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละ อาชีพของผู้ตอบแบบประเมิน	49
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านเนื้อหา	50
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านการออกแบบภาพประกอบ	50
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	51
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละ ของเพศผู้ตอบแบบประเมิน	56
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละ ของอายุผู้ตอบแบบประเมิน	56
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละ ของการศึกษาผู้ตอบแบบประเมิน	56
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละ ของอาชีพผู้ตอบแบบประเมิน	56
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านเนื้อหา	56
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านการออกแบบภาพประกอบ	57
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	58

บทที่ 1

บทนำ

“การพัฒนาประเทศต้องเริ่มจากพัฒนาคน และต้องเริ่มพัฒนาดังแต่ยังเป็นเด็กและเยาวชนก่อนที่จะสายเกินไป หนังสือเป็นปัจจัยและเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการอบรม บ่มเพาะและเลี้ยงดูเด็กให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่ดีทั้งกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เด็กเรียนรู้ภาษา ศิลปะ การสื่อสารความหมาย ความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ตลอดจนค่านิยมและศีลธรรมอันดีงามจากหนังสือ นอกจากนี้จินตนาการอันบรรเจิดไร้ขอบเขตที่มีชีวิตชีวาในหนังสือ ยังช่วยกล่อมเกลাজิตใจให้ละเมียดละไม ละเอียดย่อนและมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดอันจะพัฒนาไปสู่การมีนิสัยรักการอ่านของเขาเมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในที่สุด

หนังสือยังเป็นตัวเชื่อมความรัก ความผูกพัน ความอบอุ่นและโยงโยสายสัมพันธ์ในครอบครัวให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นด้วย การที่พ่อแม่ ปู่ย่า ตายายใช้เวลาอ่านหนังสือ เล่านิทานให้ลูกหลานฟัง เป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดของแต่ละวันที่ได้กรอคอยกั๊วได้ เด็กจะรู้สึกถึงน้ำเสียงแห่งความอ่อนโยนและอ้อมกอดหรือสัมผัสที่อบอุ่นจากการที่ผู้ใหญ่อ่านหนังสือหรือเล่านิทานให้เขาฟัง ความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย สบายกายและใจจึงเกิดขึ้น กระบวนการอันมีค่านี้ สมควรให้เกิดขึ้นในวัยเด็กของเด็กทุกคน หนังสือจึงไม่เพียงแต่เป็นทรัพยากรให้ความรู้ความบันเทิงเท่านั้น หากยังทำหน้าที่เป็นเพื่อน กล่อมเกลাজิตใจ ชี้แนะแนวทางอย่างสร้างสรรค์และบ่มเพาะค่านิยมอันดีงามให้ด้วย” (ผศ.รพินทร ฦ กลาง) คงสมบูรณ์, <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/523> สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. 18 เมษายน 2558)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนังสือภาพสำหรับเด็กเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีความเชื่อมโยงต่อการพัฒนาสติปัญญา และอารมณ์ การส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านและรู้จักคุณค่าของหนังสือภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะถือได้ว่าเป็นการพัฒนาอนาคตของเด็กและสังคมไปพร้อมกัน เพราะหนังสือภาพสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก ของผู้สร้างสรรค์ไปสู่ผู้อ่านให้มีจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขต หนังสือภาพหรือหนังสือนิทานสำหรับเด็กที่อาศัยเรื่องราวที่ไม่ใช่ของจริง แต่สามารถยึดเอามาเป็นของจริงได้ด้วยจินตนาการและยังสามารถสอดแทรกคุณธรรม คำสอน ไว้ภายในอย่างแนบเนียน จากพลังปัญญาที่มีในหนังสือภาพที่มีคุณภาพและเข้าไปอยู่ภายในใจของผู้อ่านทั้งเนื้อหาเรื่องราวและรูปแบบ ซึ่งเป็นหัวใจหลักสำคัญของกระบวนการสร้างสรรค์ นอกจากความสวยงาม ความแปลกใหม่แล้วยังต้องปรับรูปแบบให้เข้ากับสภาพการยอมรับของเด็กในสังคมปัจจุบันด้วย เมื่อเด็กอ่านแล้วต้องรู้สึกมีความสุขในเนื้อเรื่องและรูปภาพประกอบที่ประทับใจ เขาจะเกิดความสุขและยอมรับการอ่านหนังสือ

ในสภาพสังคมปัจจุบัน นิสัยรักการอ่านของเด็กลดน้อยลงเนื่องจากปัจจัยจากสภาพของสังคมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป โดยกระแสทางเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตประจำวันนี้นับวันยังมีแต่ความเร่งรีบสะดวกรวดเร็ว ผู้ปกครองส่วนใหญ่ในสังคมปัจจุบันคือทั้งโทรศัพท์มือถือให้เด็กไว้เล่น

ในช่วงเวลานานๆ โดยเด็กจะอยู่กับเกมในโทรศัพท์ได้นานไม่มีการรบกวน การปลูกฝังด้วยวิธีนี้ทำให้เด็กเกิดความคุ้นชิน ภาพที่เคยปรากฏในอดีตที่มีแม่อ่านหนังสือให้ลูกฟังนั้นได้เลือนหายไป การอ่านหนังสือจึงเปรียบเสมือนเรื่องน่าเบื่อของเด็ก ความนิยมในการซื้อหนังสือให้ลูกอ่านจึงลดน้อยลงไป

ในความสำคัญดังกล่าว ได้นำสาระเหล่านั้นมาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็กโดยจินตนาการจากตัวละครจากเรื่องขุนช้างขุนแผน ในเนื้อหาที่แฝงคติสอนใจที่ซึ้งเกี่ยวกับความรัก ความเสียสละและมิตรภาพที่งดงามซึ่งเป็นการเชื่อมโยงภาษาภาพให้มีความจริงใจจากผู้เขียนถึงผู้อ่าน ทั้งยังสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีให้กับครอบครัวได้อีกแนวทางหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งความสำคัญในการสร้างสรรค์หนังสือภาพที่ต้องมีความประณีตในทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเนื้อหาเรื่องราว ภาพประกอบและการจัดวางองค์ประกอบภายใน เมื่อมีความเสร็จสมบูรณ์เป็นต้นฉบับแล้วนำไปสำรวจความพึงพอใจ และนำกลับมาวิเคราะห์หาข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์หนังสือภาพที่มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของผู้อ่าน ต้องนำมาพิจารณา ซึ่งไม่ใช่เพียงแค่ผู้สร้างต้องการสร้างรูปแบบสวยงามแปลกใหม่ เรื่องดีเด่นตามหลักการและทฤษฎีต่างๆ หรือสามารถขายได้ หากต้องมองให้ลึกซึ้งถึงความต้องการที่แท้จริงของเด็ก ที่มีความสนใจหนังสือที่สร้างสรรค์อย่างไรจึงจะเป็นการพัฒนาหนังสือภาพที่มีความสมบูรณ์ และเมื่อมีความสมบูรณ์พร้อม ผู้วิจัยสร้างสรรค์จะดำเนินการจัดพิมพ์รูปเล่ม ซึ่งเมื่อมีหนังสือคุณภาพที่ผลิตได้โดยคนไทยก็จะสามารถเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้อ่านได้มากขึ้น เมื่อผู้อ่านเกิดความสนใจ นิยมนิยกรการอ่านก็ตามมา เพราะการอ่านทำให้มีความสุขไม่น่าเบื่ออีกต่อไป

การนำตัวละครจากวรรณคดีไทยเลื่องชื่อในท้องถิ่นมาผูกเรื่อง ต่อยอดสร้างสรรค์เพื่อให้มีจินตนาการร่วมกับเรื่องเดิม มุ่งเน้นให้เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทยในท้องถิ่น และยังเป็นทางเลือกใหม่ในการสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก ที่แสดงรูปแบบความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ภายในหนังสือภาพ เพราะในความเป็นเอกลักษณ์นั้นสามารถเข้าสู่สากลได้อย่างยั่งยืน เมื่อหนังสือภาพที่ทำการวิจัยสร้างสรรค์ครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์และนำไปตีพิมพ์แจกจ่ายกับเด็กในชุมชนเพื่อให้หนังสือเข้าถึงโดยง่าย ช่วยให้เด็กได้มีโอกาสอ่านและฟังการเล่าเรื่องจากภาพ โดยหนังสือภาพเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่จะพัฒนาให้มียินนิยกรการอ่าน และหนังสือภาพยังเป็นสื่อสร้างความรักความผูกพันของครอบครัว และก่อให้เกิดลักษณะนิยกรการอ่านมีรสนิยมในเชิงศิลปะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อการทดลองและวิเคราะห์หาข้อมูล เพื่อการปรับปรุงงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

คำนิยามศัพท์

1. หนังสือภาพสำหรับเด็ก หมายถึง หนังสือที่ผู้สร้างสรรค์ออกแบบขึ้นโดยจินตนาการจากตัวละครในวรรณคดีท้องถิ่นเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดกุมารทอง โดยต่อยอดโครงเรื่องใหม่เพื่อปรับให้เหมาะกับเด็กในวัย 6-9 ขวบ โดยสอดแทรกเนื้อหาที่แฝงคติสอนใจที่ข้องเกี่ยวกับความรัก ความเสียสละและมิตรภาพทั้งดงาม ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ภาพประกอบ เทคนิคการนำเสนอที่มีลักษณะการตัดทอนในแบบศิลปะเด็ก เน้นการวางโครงเรื่องที่สะดุดตา จัดวางองค์ประกอบสร้างจังหวะของภาพให้เกิดความเคลื่อนไหว ดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านเกิดความสุขตื่นเต้นเพลิดเพลินไม่เกิดความเบื่อหน่ายและรับรู้วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์หนังสือ
2. กุมารทอง หมายถึง ตัวละครหลักที่จินตนาการจาก ตัวละครในวรรณคดีท้องถิ่นเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดกุมารทอง โดยตัดทอนรูปทรงให้มีบุคลิกที่อ่อนโยนและน่าสงสารมากกว่าน่ากลัว โดยออกแบบตัวละครหลักนี้ให้โดดเด่นด้วยสีทองบนขนป็นดำซึ่งขอบพื้นที่เหลือทิ้งให้เป็นจังหวะการตัดเส้น เพื่อให้รูปทรงเกิดความเคลื่อนไหวเหมาะกับเนื้อหาเรื่องราว
3. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง การออกแบบรูปแบบรูปเล่มและการสร้างองค์ประกอบที่มีรูปทรงเหมาะสมกับเนื้อหาในรูปแบบศิลปะเด็ก และวางโครงเรื่องที่ความเร้าลับมีมิติสลับกับกับโครงเรื่องที่สว่างสดใส เป็นเทคนิคการทำงานที่ใช้พื้นหลังสีทึบเว้นขอบเส้นรอบนอกเป็นการตัดเส้นแทนการใช้ฟุ้งกัน เป็นการทำงานศิลปะอีกแบบหนึ่งที่สำคัญคือเด็กๆ จะได้เรียนรู้งานศิลปะที่แสดงถึงบรรยากาศมิติใหม่ๆ กับการสร้างมิตรภาพที่อบอุ่น และมีการปรับปรุงภาษาที่มีความเข้าใจง่าย เพิ่มฉากตามการเปลี่ยนแปลงของเนื้อเรื่อง ลดทอนบางฉากลงให้เรื่องและภาพประกอบมีความสอดคล้องกันมากขึ้น การปรับปรุงเกิดขึ้นได้จาก ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และความและความพึงพอใจของผู้อ่านที่มีต่อหนังสือนิทานภาพประกอบ เรื่องกุมารทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยสร้างสรรค์ คือ เด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของ โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 30 คน ผู้ปกครอง และครู จำนวน 30 คน

ขอบเขตการวิจัยสร้างสรรค์

ในการวิจัยสร้างสรรค์ครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยโดยใช้ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ

1. เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 6-9 ขวบ ในโรงเรียนวัดศาลาท่าทราย อ.บางปلام้า จ.สุพรรณบุรี
2. ผู้ปกครองและครูผู้สอนนักเรียนระดับปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัยสร้างสรรค์

1. ทดสอบงานวิจัยสร้างสรรค์หนังสือภาพที่เป็นแบบรูปเล่มจำลอง เรื่องกุมารทอง กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสำรวจความพึงพอใจ
2. สรุปอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ
3. นำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงต้นฉบับให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลจากการสำรวจความพึงพอใจ และนำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาปรับปรุงหนังสือภาพให้มีความสมบูรณ์และตรงกับความต้องการของผู้อ่าน
2. ได้ต้นฉบับและรูปเล่มจำลองที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างสรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. หนังสือเล่มจำลองเรื่องกุมารทอง
2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองและครูในกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
3. แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษา จำนวน 7 ท่าน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3 ด้าน
4. แบบสัมภาษณ์เด็กปฐมวัยในกลุ่มตัวอย่าง ช่วงอายุระหว่าง 6-9 ขวบ

วิธีการดำเนินการวิจัยสร้างสรรค์

การดำเนินการวิจัยสร้างสรรค์เรื่องการพัฒนารูปแบบหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง มีวิธีการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำหนังสือจำลองจากต้นฉบับ เรื่องกุมารทอง โดยมีขนาด 9.5x10.5 นิ้ว

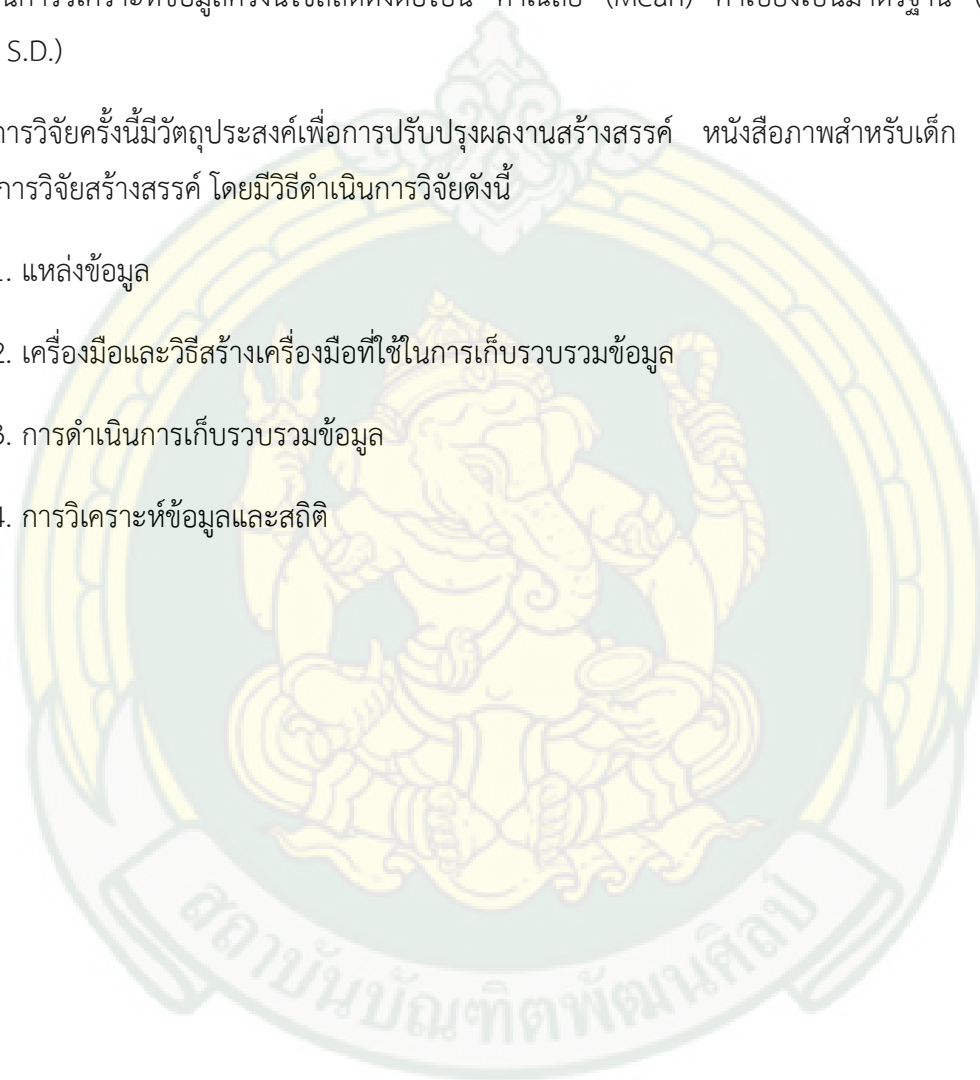
ขั้นตอนที่ 2 นำหนังสือภาพจำลองจากต้นฉบับ เรื่องกุมารทอง ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองและเด็กอายุระหว่าง 6-9 ขวบ เพื่อสำรวจความพึงพอใจ

ขั้นตอนที่ 3 สรุปรประเมินผลอภิปราย นำเสนอผลงานแนวทางการปรับปรุงรูปเล่มหนังสือภาพสำหรับเด็กเรื่องกุมารทอง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้สถิติดังต่อไปนี้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division: S.D.)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงผลงานสร้างสรรค์ หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง เป็นการวิจัยสร้างสรรค์ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. แหล่งข้อมูล
2. เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและอิทธิพลในการวิจัยสร้างสรรค์

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการอ้างอิง

การทำหนังสือภาพสำหรับเด็กนั้นสิ่งสำคัญที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ต้องการแสดงออกคือ ความเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น จากระรณคดีไทยท้องถิ่นที่ทรงคุณค่าในจังหวัดสุพรรณบุรีเรื่องขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดกุมารทอง ได้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้สร้างสรรค์จัดทำหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง โดยการต่อยอดเรื่องราวและปรับเนื้อเรื่องให้มีความเหมาะสมกับเด็ก แฝงคติธรรมและเชื่อมโยงเรื่องราวในโลกของจิตวิญญาณที่ดูลึกลับน่ากลัวกลายเป็นการสร้างมิตรภาพที่อบอุ่นในโลกต่างมิติ ตัวละครหลักที่ใช้คือกุมารทอง และแกะลูกหมอมือซึ่งนำมาผูกเรื่องเพิ่มเพื่อความน่าสนใจชวนติดตาม ดำเนินเรื่องด้วยการผจญภัยและการเสียสละจบลงด้วยการสร้างมิตรภาพที่อบอุ่น ไม่มุ่งสอนเด็กจนเกินควร “เนื้อหาที่น่าสนใจ มีความสนุกสนาน ความยากง่ายเหมาะสมกับวัย เนื้อหาถูกต้องดำเนินเรื่องด้วยความเข้าใจชวนติดตาม เนื้อหาของเรื่องในแง่ของความสั้นยาวจะต้องเหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นอย่างมาก ไม่ยาวเกินไปหรือสั้นเกินไปในแต่ละวัย ประโยชน์และแง่คิดจากการอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว เด็กจะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้างและสำนวนภาษาจะต้องเหมาะสมกับวัยเด็กเป็นอย่างดี” (วินัย รอดจ่าย, 2540:8-9)

ภาพประกอบออกแบบตัวละครเอกแบบตัดทอนเรียบง่ายเน้นการแสดงออกทางอารมณ์ ใช้องค์ประกอบทางทัศนธาตุ สร้างสีสันในบรรยากาศเกี่ยวข้องกับดินแดนแห่งวิญญาณ สลับกับสีสดของตัวละครหลัก บางฉากมืดทึบ บางฉากสว่างสดใส เขียนเส้นและรูปทรงที่อิสระ ทั้งลายเส้นเป็นพื้นหลังสลับกัน สีเน้นสีที่แสดงตัวละครหลักให้โดดเด่นชวนติดตาม

“หนังสือภาพคือหนังสือเล่ม ความหมายของหนังสือภาพแรกๆ ของเด็ก หนังสือภาพสำหรับเด็กคือหนังสือที่ผู้ใหญ่ต้องอ่านให้เด็กฟัง ไม่ใช่หนังสือสำหรับเด็กอ่านเอง หนังสือภาพสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่มีภาพประกอบเป็นสำคัญ กล่าวคือ มีภาพในสัดส่วน 70-80 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ขณะที่ตัวหนังสือเพียง 20-30 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ยิ่งหนังสือสำหรับเด็กเล็กมากเท่าไร ตัวหนังสือก็มีความจำเป็นน้อยเท่านั้น หนังสือภาพที่ดีต้องสื่อสารกับเด็กได้อย่างดีมีภาพที่เล่าเรื่องได้ บางครั้งอาจไม่จำเป็นต้องมีตัวหนังสือหรือไม่ต้องอ่านตัวอักษร เด็กก็สามารถอ่านเรื่องและเข้าใจเรื่องจากภาพได้นอกเหนือจากนี้ยังมีความละเอียดลออ ภาพต้องให้ข้อมูลแก่เด็กได้ ภาพต้องสื่ออารมณ์ของตัวละครของเรื่องได้ เช่น เนื้อหาของเรื่องบอกถึงความตื่นเต้น ลึกลับ และการผจญภัย อารมณ์ของภาพก็ต้องเป็นไปในอารมณ์เดียวกันนั้นด้วย หนังสือสำหรับเด็กไม่จำเป็นต้องมีแต่สีสวยงามเท่านั้น หากหนังสือภาพขาว-ดำ หรือสีทึบก็ก็เป็นหนังสือที่ดีสำหรับเด็กได้ ถ้าสามารถสื่อสาร

อารมณ์ของเรื่องได้ หนังสือที่ตีระดับโลกหลายเล่มที่ครองใจเด็กมาอย่างยาวนานก็เป็นหนังสือภาพขาว-ดำ” (สมาคมไทสร้างสรรค์ http://www.taiwisdom.org/bkvschdnt/artcl17_18 เมษายน 2558)

ในการออกแบบและสร้างรายละเอียดภาพประกอบมุ่งเน้นเรื่องจินตนาการเป็นสำคัญ เพื่อเชื่อมโยงผู้เขียนและผู้อ่านให้มีการสื่อสารที่ตอบรับกัน เช่นของเล่นที่มีลักษณะการดัดแปลงจากซากกระดูกสัตว์ที่สื่อถึงจินตนาการที่สร้างได้โดยไร้ขอบเขตและลดทอนความน่ากลัวให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ด้วยรูปทรงที่ตัดทอนในแบบศิลปะเด็กทำให้ภาพประกอบมีรูปทรงที่อิสระมีความหมายตรงไปตรงมาแฝงคติไว้ภายในเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาความคิดในด้านต่างๆ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ต้องการสร้างหนังสือภาพสำหรับเด็กที่มีความแปลกใหม่และเข้าถึงใจของผู้ของผู้อ่านในยุคปัจจุบันที่มีการยอมรับสิ่งใหม่ๆ มากขึ้น หนังสือภาพสำหรับเด็กจึงเปรียบเสมือนเครื่องสะสมชุมทรัพย์ทางความบันเทิงและปัญญาที่ผู้สร้างได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ ที่สร้างทำด้วยพลังสมองและพลังใจเพื่อให้เกิดหนังสือภาพที่มีความหลากหลายทั้งด้านเนื้อเรื่องและรูปแบบ ซึ่งในมุมมองที่ยังคงให้ความสำคัญเรื่องที่ว่าหนังสือภาพสำหรับเด็ก ช่วยให้ครอบครัวเชื่อมโยงความรักความผูกพันและฝึกให้เด็กนิสัยรักการอ่านและเรียนรู้สนิยมในเชิงศิลปะไปพร้อมกัน

“และภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กยังมีรายละเอียดอื่นๆ ในภาพที่จะช่วยให้เด็กเกิดความคิดจินตนาการต่อเนื่องได้ หนังสือภาพประกอบยังเป็นสื่อสำคัญกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กไม่ว่าจะเป็น สติปัญญา ภาษา และจินตนาการ นอกเหนือจากความเพลิดเพลินที่ได้รับจากการอ่านหนังสือหรือฟังผู้ใหญ่อ่านให้ฟังแล้ว ภาพประกอบยังช่วยให้เด็กเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวเองกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพราะหนังสือภาพประกอบนอกจากจะนำเสนอแก่นสาระซึ่งเป็นประเด็นในการพัฒนาเด็ก ได้แก่การช่วยเหลือตนเอง การรู้จักถูกผิด รู้จักอดทนอดกลั้น ฯลฯ ซึ่งเป็นทักษะการดำรงชีวิตหรือค่านิยมที่พึงสร้างเสริมแล้วยังเป็น “บทเรียน” สำหรับให้เด็กรู้จักและเข้าใจสังคมรอบตัวและเตรียมความพร้อมสู่สังคมที่กว้างขึ้น จากการวิเคราะห์แก่นสาระและสุนทรียภาพหนังสือเด็กประจักษ์ แผนงานเสริมสร้างวัฒนธรรม 2554 (เกริก ยุ้นพันธ์, 2543: 28)

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและข้อมูลจาก สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน โดยมีนักวิจัย ได้แสดงหลักการคัดเลือกหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็กที่มีคุณภาพ มีดังนี้

คุณค่าของหนังสือสำหรับเด็ก

1. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เด็กๆ ทุกคนมีธรรมชาติของความสดใส ร่าเริงและบริสุทธิ์อยู่ในตัว หนังสือจะเป็นเพื่อนของเด็กพาเด็กไปสัมผัสเรื่องราวที่สนุกสนานเพลิดเพลิน
2. ขยายประสบการณ์และความคิด หนังสือช่วยขยายความคิด ความรู้และประสบการณ์ที่ยังจำกัดอยู่ของเด็กให้กว้างไกลออกไปในรูปแบบที่อ่านง่าย สนุกสนาน ช่วยจุดประกายให้เป็นคนใฝ่รู้ ค้นคว้าเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อไป
3. ส่งเสริมจินตนาการ วัยเด็กเป็นวัยที่มีจินตนาการไร้ขอบเขต หนังสือจะช่วยส่งเสริมจินตนาการให้

เขากล้าคิดกล้าฝันและนำจินตนาการที่ดีมาประยุกต์ในชีวิตจริงได้

4. ช่วยให้ได้ฝึกทักษะการอ่านและการใช้ภาษา เด็กเรียนรู้ภาษา สัญลักษณ์และตัวหนังสือจากการอ่าน เด็กที่ได้อ่านหนังสือมากจะมีทักษะในการอ่านที่ดีและมีความรู้รอบทางภาษามากกว่าเด็กที่ไม่อ่านหนังสือ

5. ช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเมื่อเด็กได้อ่านหนังสือที่มีเรื่องราวสนุกสนานและชวนติดตามสม่ำเสมอ จะเกิดกลายเป็นนิสัยรักการอ่านซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีที่สุดสำหรับการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ลึกซึ้งและใฝ่รู้

6. ช่วยฝึกการลำดับทางความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล การอ่านหนังสือเป็นการฝึกตรรกะเบื้องต้นให้เด็กได้ เด็กๆ เรียนรู้ที่จะเปิดหนังสือจากหน้าไปหลัง อ่านหนังสือจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง ตลอดจนประสานความคิดเชื่อมโยงระหว่างข้อความและภาพแต่ละหน้าด้วย

7. บ่มเพาะสุนิยมทางศิลปะและภาษา ภาพที่สวยงาม ภาษาที่ไพเราะและความประณีตของรูปเล่มจะช่วยหล่อหลอมและบ่มเพาะให้เด็กมีสุนิยมทั้งทางศิลปะและภาษาได้เป็นอย่างดี

8. ช่วยอธิบายข้อสงสัยต่างๆ เรื่องราวที่เด็กสงสัยอาจอธิบายด้วยคำอธิบายจากหนังสือได้ เด็กๆ จะค่อยๆ เรียนรู้ปัญหาข้อสงสัยต่างๆ และค้นหาวิธีแก้ปัญหาจากหนังสือ

9. เป็นทางออกที่ช่วยขจัดความบกร่องและความคับข้องใจ ความคับข้องใจ ไม่สบายกายใจหรือความเครียดอาจเกิดขึ้นกับเด็กได้เสมอ หนังสือจะเป็นสิ่งที่ช่วยขจัดความรู้สึกไม่ดีเหล่านั้น ทำให้เด็กเห็นตัวอย่างของชีวิตอื่นและไม่รู้สึกลำบากเดียว

10. ช่วยอธิบายเรื่องที่เป็นนามธรรมให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น นามธรรมบางอย่างจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ของเด็ก เช่น ความรัก ความโกรธ ความอิจฉา การพลัดพราก การสูญเสีย ความตาย ฯลฯ หนังสือจะทำหน้าที่ถ่ายทอดนามธรรมเหล่านั้นในระดับที่เหมาะสมกับเด็ก ที่เด็กสามารถเข้าใจได้โดยไม่รู้สึกลัวถูกยึดเยียดมากเกินไป

โดยทั่วไปการพิจารณาหนังสือดีแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบใหญ่ คือ

1. เนื้อเรื่อง (Story)	3. ภาพประกอบ (Illustration)
2. ภาษา (Language)	4. รูปเล่ม (Format)

1. เนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องดีประกอบด้วย

- แนวคิด สาระสำคัญ หรือแก่นเรื่องดี (Theme) ควร มีลักษณะที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ประสบการณ์และความสนใจของเด็ก

- โครงเรื่องดี (Plot) มีการวางเค้าโครงเรื่องที่ดี เหมาะสม แสดงถึงลำดับขั้นตอนการดำเนินเรื่อง สัมพันธ์กัน สมเหตุสมผลและมีปมขัดแย้งที่น่าสนใจ

- ตัวละครเหมาะสม (Character) ตัวละครเอกควรอยู่ในวัยเดียวกับเด็กหรือใกล้เคียงกัน มีความน่าเชื่อถือและความเป็นไปได้สมวัย ตัวละครเอกควรมีพัฒนาการในทางที่ดี
- ฉากดี (Setting) สถานที่และเวลาที่เรื่องเกิดขึ้นมีผลต่อการสร้างสรรค์

2. ภาษา

การใช้ภาษาดีพิจารณาจากการใช้คำและสำนวนภาษา คำ การใช้คำในหนังสือเด็กควรเป็นคำที่ง่าย กระชับ ตรงไปตรงมา สุกภาพ ตัวสะกดถูกต้อง หากมีการใช้คำใหม่ๆ อาจใช้บ่อยๆ เพื่อให้เด็กจดจำได้ สำนวน การใช้สำนวนภาษาที่ดีคือใช้สำนวนที่ถูกต้องตามหลักภาษา สำนวนง่าย ตรงไปตรงมา สละสลวยมีการใช้คำคล้องจองเพื่อให้มีจังหวะสนุกสนานและไพเราะคล้ายเสียงดนตรี การใช้ภาษาที่ดี หมายรวมถึงความประณีตในการพิสูจน์อักษรด้วย เพื่อเป็นแบบอย่างของการใช้ภาษาที่ดี ถูกต้องตามตัวสะกดของเด็กต่อไปด้วย

3. ภาพประกอบ

ภาพประกอบที่ดีควรมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เข้าใจง่ายสามารถอธิบายเรื่องราวได้ด้วยตัวภาพเองมีชีวิตชีวา มีความเคลื่อนไหวส่งเสริมจินตนาการที่แปลกใหม่มีขนาดและปริมาณที่เหมาะสมกับวัย เช่น เด็กเล็กชอบภาพประกอบขนาดใหญ่และมีมาก ส่วนเด็กโตภาพประกอบขนาดเล็กลงและน้อยลงได้ เป็นภาพที่ให้ความรื่นรมย์ในการอ่าน ไม่มีภาพของความรุนแรงหรือน่าสยดสยอง

4. รูปเล่ม

รูปเล่ม คือลักษณะทางกายภาพของหนังสือ ได้แก่ รูปลักษณ์ การเข้าเล่ม กระดาษ การจัดวางหน้า ขนาดและรูปแบบตัวอักษร ลักษณะของรูปเล่มที่ดีมีดังนี้ขนาดของรูปเล่มเหมาะสมกับวัย เด็กสามารถหยิบ จับ ยก และเปิดอ่านเองได้จำนวนหน้าเหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่นเด็กเล็ก 16-32 หน้า เด็กประถมและมัธยมเพิ่มจำนวนหน้าขึ้น การเย็บเล่มแข็งแรงทนทาน อาจเย็บเล่มแบบเย็บสันติดปก เย็บมุมหลังคา เย็บไสกาว หรือเย็บด้วยกาวที่มีปีกที่สวยงาม ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน บนปกมีชื่อเรื่อง ชื่อ ผู้เขียน ผู้แปล ผู้วาดภาพประกอบและสำนักพิมพ์ที่ชัดเจน ปกแข็งแรงทนทานการจัดวางหน้าสบายตา ไม่กรงรัง ชัดเจน ไม่ซ้อนกันจนทำให้อ่านยากขนาด ของตัวอักษร ใช้ขนาดใหญ่สำหรับเด็กเล็กและลดลงตามวัยที่โตขึ้น ตัวอักษรชัดเจน เรียบง่าย ไม่ประติษฐ์เพราะอาจทำให้เกิดความสับสนได้ กระดาษหรือวัสดุที่ใช้ เช่น โฟม พลาสติก มีคุณภาพดี ทนทาน และไม่เป็นพิษต่อเด็ก (Non-Toxic) หากเป็นผ้าควรซักทำความสะอาดได้

คุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้จากหนังสือเด็ก อาจวัดไม่ได้ด้วยตัวเลข สถิติหรือรูปธรรมที่ชัดเจนในเวลารวดเร็ว หากแต่เป็นคุณค่าที่ค่อยๆ บ่มเพาะทีละน้อยและรอคอยวันที่จะเจริญงอกงามในตัวเด็ก จึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้อง ที่จะร่วมมือกัน เลือกรับและ จัดหาหนังสือดีๆ ให้เด็กๆ ในวันนี้เพื่อที่โตขึ้นในวันหน้าเขาจะพัฒนาตัวเอง เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย ความคิดและจิตใจ ดังที่

Sir Francis Bacon นักปราชญ์ชาวอังกฤษ กล่าวไว้ว่า “Reading maketh a fullman” “การอ่านทำให้คนเป็นคนที่สมบูรณ์” (ผศ.รพีพร ธิ ติกลาง) คงสมบูรณ์, <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/523>
สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. 18 เมษายน 2558

อิทธิพลจากวรรณกรรมเด็กและหนังสือภาพประกอบ

(ที่มา: <http://book-dd.lnwshop.com/product/3259>)

ภาพที่ 1 และ 2 ผลงานของ ออตฟร็ด พร้อยสเลอร์ (Otfried Preu?ler)

แปลจากภาษาเยอรมันโดย อัมภา โอตระกูล ปีที่พิมพ์ พ.ศ.2537 สำนักพิมพ์ ดอกหญ้า จำนวนหน้า 142 หน้า เป็นเรื่องที่เขียนเกี่ยวกับผีตัวน้อยๆ ที่อยู่ในมิติที่ต่างกับมนุษย์ ซึ่งความอยากรู้อยากเห็นของเขานำไปสู่การผจญภัยในโลกมนุษย์อย่างตื่นเต้นสนุกสนาน ผีน้อยเป็นนักเล่านิทาน ที่เราอ่านแล้วเพลิดเพลินไปกับการเล่าอย่างไม่น่าเบื่อ ไม่ว่าเขาจะไปพบเห็นหรือทำอะไรมา ก็เก็บเอามาเล่าให้ฟังจนหัวเราะก๊ากกักกันทั้งคืน เรื่องที่ผีน้อยไปผจญภัยมายิ่งสนุก ผีน้อยเล่าอยู่หลายคืนกว่าจะจบ สิ่งที่ได้รับอิทธิพลมานั้นจากเรื่องของการผจญภัยในโลกมนุษย์ของวิญญาณน้อยๆ ที่มีความน่ารัก และสามารถสร้างจินตนาการตามการเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน ซึ่งในโครงเรื่องที่ต่อยอดจากวรรณคดีไทยท้องถิ่นเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดกุมารทองนั้น ได้เลือกกุมารทองเป็นตัวละครหลักของเรื่อง และนำมาซึ่งการผจญภัยและการสร้างมิตรภาพที่อบอุ่น

(ที่มา: <http://www.taiwisdom.org/bkfch/2556/81%20-%20101/pms-97>)

ภาพที่ 3 แมวล้านตัวประพันธ์ขึ้นโดย Wanda Gág ว่า "แมวเก้า ก๊อก"

แมวเก้า ก๊อก เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จมาก พิพจน์ต่าง ๆ ในยุโรปและอเมริกา ชื่องานของเธอไปเก็บไว้มากมาย เธอเป็นบุคคลโดดเด่นในสังคม เป็นนักประพันธ์หนังสือภาพสำหรับเด็กที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น "ผู้ประพันธ์หนังสือภาพสำหรับเด็กที่แท้จริง" คนแรกของสหรัฐอเมริกา และเป็นศิลปินคนแรกที่ทำภาพบนกระดาษหนาๆ ในหนังสือภาพสำหรับเด็กผ่านสงครามโลกทั้งสองครั้ง รวมทั้งผ่านยุคเศรษฐกิจตกต่ำ เมื่อไม่มีเงินซื้อวัสดุดีๆ มาเขียนรูป เธอจึงคิดหาเทคนิคใหม่ๆ ด้วยการเขียนรูปลงบนกระดาษทราย เป็นหนังสือภาพสำหรับเด็กที่มีอายุยืนที่สุดของอเมริกาที่มีตีพิมพ์อยู่ในปัจจุบัน ภาพต้นฉบับสร้างด้วยการลงหมึกดำสีเดียว ช่วยให้เกิดกลิ่นอายของความเป็นพื้นถิ่นและให้อารมณ์ที่แตกต่างจากหนังสือเด็กเล่มอื่นๆ

(ที่มา: <http://www.taiwisdom.org/bkfch/2556/81%20-%20101/pms-97>)

ภาพที่ 4 ฉากภายในเล่มที่ใช้สีเดียว

แมวล้านตัวงานของแวนด้า ก๊อ ก เป็นงานที่มีการจัดวางองค์ประกอบที่มีจังหวะสวยงามรูปแบบร่วมสมัยรวมทั้งการออกแบบหน้าปกที่มีความชัดและสะดุดตาชวนอ่าน สารดังกล่าวมานี้เป็นแรงบัลดาลใจให้ผู้สร้างสรรค์เห็นถึงความสำคัญในการจัดองค์ประกอบของภาพให้มีความงาม และเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องราวรวมถึงการสร้างรายละเอียดที่มีความประณีตลงในภาพประกอบ

บทที่ 3

การดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานนิทานภาพสำหรับเด็กต้องเป็นธรรมชาติมากที่สุด ภาพประกอบมีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งจะทำให้การสร้างสรรค์ผลงานสำหรับเด็กเกิดความสุขและมีความสุข ในการสร้างสรรค์ทำหนังสือภาพนิทานสำหรับเด็กนั้น ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง เมื่อรูปแบบเฉพาะของตัวละครสมบูรณ์ ขั้นตอนการทำงานมีความชัดเจนยิ่งขึ้น และได้เรียงลำดับขั้นตอนไว้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหาวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาหาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการทำหนังสือภาพจากตำรา และหนังสือภาพสำหรับเด็ก รวมทั้งตัวละครของวรรณคดีในท้องถิ่นเรื่องขุนช้างขุนแผนและกระแสของหนังสือภาพในประเทศ

จากการรวบรวมข้อมูลส่วนตนจากการอ่านเอกสาร และตำราและวิธีการสร้างสรรค์ทำให้สรุปเห็นหัวใจสำคัญของปัญหาหนังสือเด็กในบ้านเมืองเราปัจจุบัน ที่หนังสือภาพที่ผลิตออกมานั้นไม่สามารถเข้าถึงจิตใจเด็กได้ด้วยสาเหตุที่หลากหลายทั้งด้านการตลาด และระบบธุรกิจที่ควบคุมผู้สร้างสรรค์ในวงจำกัดทำให้หนังสือรูปแบบแปลกใหม่ไม่สามารถออกมาสู่ตลาดได้ จากข้อมูลดังกล่าวข้าพเจ้าจึงหาแนวทางใหม่ในการสร้างสรรค์ โดยใช้ตัวละครจากวรรณคดีไทยในท้องถิ่นเรื่องขุนช้างขุนแผนมาต่อยอดสร้างโครงเรื่องใหม่เกี่ยวกับวิญญาณ และเปลี่ยนมุมมองจากความน่ากลัวเป็นความรักความอบอุ่นในมิตรภาพ ระหว่างเพื่อนในโลกที่ต่างมิติกัน โดยเน้นการสร้างจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกที่ตื่นเต้นโดยจบลงด้วยความสุข เทคนิคที่นำมาใช้ในการสร้างภาพประกอบนั้นได้นำมาจากประสบการณ์การทำหนังสือภาพของตนเอง และจากข้อมูลจากหนังสือภาพสำหรับเด็กทั้งในและต่างประเทศมาปรับประยุกต์ใช้ ในบางเทคนิคเป็นแบบศิลปะเด็กที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ไม่มีความซับซ้อน

ขั้นตอนที่ 2 วิธีคิดในการเขียนเรื่อง และการเขียนโครงเรื่อง

ในการสร้างสรรค์ครั้งนี้ ได้มีแนวคิดที่ต้องการให้มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยจึงนำตัวละครในวรรณคดีไทยมาสร้างโครงเรื่องต่อยอดเป็นเรื่องใหม่ ศึกษาความเป็นมาของวรรณคดีขุนช้างขุนแผนแบบสังเขปดังนี้

ขุนช้าง-ขุนแผน เป็นวรรณกรรมอมตะไทยมาช้านาน ตามประวัติกล่าวว่านักขับเสภาครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นผู้แต่ง (เสภาคือหนังสือกลอนโบราณ ที่นำเอานิทานมาแต่งเป็นกลอนสำหรับขับลำนำ) แต่เหลือมาถึงกรุงรัตนโกสินทร์บางตอน พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 จึงโปรดให้เหล่ากวีในพระราชสำนักแต่งขึ้นใหม่ รวมทั้งพระองค์ท่านเองทรงพระราชนิพนธ์ ตอน "พลายแก้วเป็นชู้กับนางพิมพ์" ตอน "ขุนแผนขึ้นเรือนขุนช้าง" และตอน "เข้าห้องแก้วกิริยาและพาวันทองหนี" รัชกาลที่ 3 ทรงพระราชนิพนธ์ตอน "ขุนช้างตามวันทอง" บรมครูสุนทรภู่แต่งตอน "กำเนิดพลายงาม" ต่อมาครูแจ้งในรัชกาลที่ 4 แต่งตอน "กำเนิดกุมารทอง" ตอน "ขุนแผน พลายงามแก้พระทัยน้ำ" และตอน "ขุนแผน พลายงามสะกดเจ้าเมืองเชียงใหม่"

ที่มาของเรื่องกล่าวกันว่าเป็นจริงตามนิทานพื้นบ้านเกิดขึ้นในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ระหว่าง พ.ศ. 2034-2072 สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ถูกสมมุติพระนามในเสภาว่า "พระ

พันวษา" เนื้อเรื่องเอาเกร็ดประวัติศาสตร์ตอนไทยทำสงครามกับเชียงใหม่และล้านช้าง แล้วเอามาผูกเข้ากับวิถีชีวิตของชาวเมืองสุพรรณและกาญจนบุรี โดยเฉพาะการชิงรักหักสวาทของ 1 หญิง 2 ชาย คือ นางพิมพิลาสัยหรือนางวันทอง ขุนแผนหรือพลายแก้ว และขุนช้าง อรรถรสทางด้านภาษา และเนื้อหา เป็นวิถีชีวิตวัฒนธรรมของคนยุคสมัยนั้น จนเป็นวรรณกรรมอมตะมาจนถึงทุกวันนี้

ในการทำวิจัยในครั้งนี้ข้าพเจ้านำตอนกำเนิดกุมารทอง ศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาตัวสำคัญของเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ เด็ก เนื้อเรื่องมีดังนี้

กำเนิดกุมารทอง

ฝ่ายขุนแผนให้คิดถึงแต่นางลาวทอง แล้วก็ให้แค้นใจขุนช้างมากที่แย่งนางวันทองไป ทั้งยังทูลยุยงต่อ พระพันวษาว่าตนเป็นกำแพงวังออกมา พระพันวษาก็หลงเชื่อและพิโรธตนโดยไม่ไต่ถามความจริง จนลาวทองต้องถูกขังอยู่ในวัง ส่วนตนก็ถูกห้ามมิให้เข้าไปเฝ้าแต่ให้ตรวจตราอยู่แถวชายแดน ยิ่งคิดก็ยิ่งแค้นใจ ขุนแผนก็คิดจะไปลักตัวนางวันทองกลับมา เมื่อขุนช้างติดตามมาก็จะฆ่าเสีย หากเกรงแต่พระพันวษาจะให้ทัพบตามมาและตนเองก็ไม่มีกำลังจะต่อสู้ก็จะถูกฆ่าเสีย ขุนแผนจึงคิดจะตีดาบ หาซื้อม้า และปลุกกุมารทองขึ้น เพื่อจะได้สู้รบกับศัตรูได้

ขุนแผนออกป่า

รุ่งเช้าขุนแผนจึงบอกดาบ้ว คนรับใช้ว่า ตนจะไปราชการชายแดนแล้วจึงเดินทางไปตามป่าตามเขา ถึงบ้านกระเหรี่ยงฆ่า ละว้า มอญ เพื่อหาสิ่งที่ต้องการ มีชายคนหนึ่งชื่อ นายเดช กระดุกดำ อาศัยอยู่ที่บ้านถ้าเป็นช่างใหญ่มีตำแหน่งเป็น หมื่นหาญ เป็นนักเลงหัวไม้ที่มีฝีมือคนหนึ่ง ลักษณะรูปร่างสูงเกือบลีศอก ตาโตใหญ่ หนวดโง้ง ผมหยิก คงกระพัน มีวัว ควาย บ่าวไพร่ มากมาย มีเมียชื่อ นางสีจันทน์ และลูกสาวอายุสิบเจ็ดปีชื่อ บัวคลี หมื่นหาญเป็นคนหลงลูกสาวมาก เจ้าเมืองกรมการบ้านบนแต่งคนมาขอก็ไม่ให้ หากมีคนแปลกหน้ามาก็ให้ทหารจับตัว แล้วไปฆ่าทิ้ง วันหนึ่งบัวคลีได้ชวนบ่าวไพร่ไปในไร่ ฝ่ายขุนแผนเดินทางมาถึงไร่ของหมื่นหาญเห็นนางบัวคลีนั่งอยู่ที่หাঁกลางไร่ รูปร่างหน้าตาสวยงาม ก็ให้อยากได้นางเป็นเมียคงจะมีลูกหัวปีเป็นชาย ขุนแผนจึงเข้าไปในไร่ พวกบ่าวไพร่เห็นเข้าก็ไล่ออกไป ฝ่ายขุนแผนก็แกล้งทำเป็นไม่รู้ แล้วว่าตนไม่รู้ว่าเป็นที่ต้องห้ามสำหรับผู้ชาย แล้วที่นั่งอยู่นั้นเป็นลูกสาวเจ้านายบ้านเมืองไหน บ่าวไพร่จึงบอกว่า นางชื่อ บัวคลี เป็นลูกสาวหมื่นหาญ เมื่อขุนแผนรู้ว่านางชื่อ บัวคลี ลูกสาวหมื่นหาญที่เป็นคนมีฝีมือ จึงน่าจะเข้าทอดสนิทกับหมื่นหาญ โดยยอมให้ใช้สอยก็จะรักตน แล้วก็คงจะยกนางบัวคลีให้ เมื่อคิดดังนั้นขุนแผนจึงเดินตัดตรงมาที่บ้านหมื่นหาญ พวกบ่าวไพร่จึงเข้าไปเล่าให้ทหารฟังว่า มีคนหลบหนีนายมา หวังจะมาพึ่งบุญเจ้านายเรา พวกทหารก็เข้าไปบอกนายช่อง นายช่องก็ให้ไปเอาตัวมาพบหมื่นหาญ เมื่อหมื่นหาญออกมาเห็นว่าขุนแผนนั้นมีสง่าราศี น่าจะเป็นคนที่มีสกุลรฐชาติ จึงร้องถามว่าชื่ออะไร เป็นลูกน้องใครที่ไหน แล้วมาทำอะไรที่นี่ ขุนแผนจึงบอกว่าตนชื่อแก้ว อยู่กองช้างหกเหล่า ที่ด่านมีงานมาก เหนื่อยเข้าก็หนีมา เป็นคนไร้ญาติและยากจน จึงได้เข้ามาเพื่อขอพึ่งบุญ แล้วก็เป่าคาถามหาละลวยไปจนหมื่นหาญ งงวย เพราะฤทธิ์เวทมนตร์ สิ้นความสงสัย และกลับรักใคร่ในตัวขุนแผนเหมือนลูกในไส้ แล้วอนุญาตให้ขุนแผนอยู่ด้วย จนกระทั่งใกล้ชิดกับครอบครัวหมื่นหาญ นางบัวคลีก็เรียกว่าพี่แก้ว ส่วนเมียหมื่นหาญก็ให้ความเอ็นดูเป็นอย่างมาก

ขุนแผนช่วยชีวิตหมื่นหาญ

วันหนึ่งหมื่นหาญอยากจะไปล่ากระต๊องป่า จึงให้พลายแก้วไปด้วย เมื่อเข้าไปในป่าพบกระต๊องวิ่งสวนมา ขุนแผนเข้าขวางแล้วต่อสู้จนवल้มลง หมื่นหาญจึงคิดว่า หากไม่ได้ออแก้วตนคงตายไปแล้ว เมื่อกลับมาจึงบอกเมียว่า ไปป่าคราวนี้เคราะห์ร้ายเกือบตาย แต่ออแก้วช่วยไว้ นับว่าเป็นบุญคุณมากควรจะได้ทดแทน บุญคุณโดยการยกนางบัวคลี่ให้เป็นเมีย ฝ่ายนางสีจันทร์ ได้ฟังและด้วยตนรักขุนแผนเป็นทุนอยู่แล้ว ก็ดีใจและเห็นดีด้วย แล้วได้เรียกขุนแผนมาถามว่า มาอยู่ที่นี้กี่วันแล้ว คิดจะกลับบ้านบ้างหรือไม่ และตอนนี้จะยกนางบัวคลี่ให้ จะชอบหรือไม่อย่างไรให้ตอบมา

ขุนแผนแต่งงานกับนางบัวคลี่

ฝ่ายพลายแก้วจึงตอบว่า ตนนั้นลำบากยากจนมาพึ่งบุญ หากยังให้ความเมตตาจะไม่คิดไปไหน จะฝากชีวิตไว้ที่นี่ หมื่นหาญกับนางสีจันทร์ได้ยินก็ดีใจ ให้บ่าวไพร่จัดเตรียมข้าวของ แต่ด้วยแถวนี่ไม่มีวัดในวันแต่งงานก็ให้เช่นเจ้าที่เจ้าทาง ตามอย่างโบราณแทน หลังจากที่ขุนแผนแต่งงานกับนางบัวคลี่แล้ว ต่อมานางก็ตั้งครรภ์ และขุนแผนไม่เคยช่วยทำงานใดๆเลย นั่งอยู่แต่ในบ้าน หมื่นหาญกับนางสีจันทร์ เห็นขุนแผนกลับเป็นคนดูดาย ก็ปรึกษากันว่าคิดผิดที่ยกลูกสาวให้ แล้วจึงเรียกขุนแผนมาถามว่า ต่อไปจะทำอะไรเลี้ยงตัว ขุนแผนจึงตอบว่า เรื่องเป็นโจรนั้นตนคงทำไม่ได้ แต่ถ้าหากมีเหตุเภทภัยเกิดขึ้น ตนจะรับแทนเอง หมื่นหาญโกรธที่ว่าขุนแผนว่า ดีแต่ชอบอวดตัว ขุนแผนจึงตอบว่า พวกทหารทั้งหลายที่อยู่ยงคงกระพัน หากเขารุมแทงก็คงจะตาย สู้คนที่มิวิชาไม่ได้ หากถูกปืนหรืออาวุธใดๆ ก็จะแคว้นคลาด หมื่นหาญจึงเรียกทหารยี่สิบคนให้เอาปืนมาลองยิง พลายแก้วก็ลงจากเรือน แล้วอ่านคาถา และให้หมื่นหาญยิง หมื่นหาญให้ทหารทั้งยี่สิบคนยิงพร้อมกัน แต่กลับไม่ถูกขุนแผน เมื่อเห็นดังนั้น ก็ให้ निकกแล้วคิดว่า เป็นคนดีมีวิชา แต่แกล้งถ่อมตน เมื่อเป็นอย่างนี้เห็นจะอยู่ด้วยกันไม่ได้ ฝ่ายขุนแผนเมื่อเสียงปืนสงบลงก็ล้มตาคืน เหล่าทหารเกิดความกลัวก็ถ่มลงกราบแล้วขอโทษ ส่วนหมื่นหาญนั้นให้ร้อนใจมาก เรียกนางสีจันทร์มาปรึกษาว่า นายแก้วเป็นคนมีวิชาเก่งกล้ากว่าตน ต่อไปจะต้องต่อสู้กันจนตาย เมื่อคิดดังนั้นแล้ว น่าจะฆ่ามันให้ตาย

นางบัวคลี่วางยาพิษขุนแผน

ฝ่ายหมื่นหาญก็ว่า นายแก้วเป็นคนมีวิชา จะใช้อาวุธฆ่าคงไม่ได้ ควรจะวางยาจะดีกว่าแล้วก็ให้บ่าวไพร่เรียก นางบัวคลี่มาหา แล้วถามว่าพ่อกับแม่เลี้ยงลูกมาจนเติบใหญ่ ส่วนผิวเฟิงจะมาได้กันเมื่อโตแล้ว เจ้ารักใคร่มากกว่ากัน นางบัวคลี่จึงตอบไปตามความจริง รักพ่อมากกว่า อันผัวนั้นรักกันเพียงใด เมื่อลงบันไดสามชั้นไปก็ขาดกัน แต่พ่อแม่นั้นถึงลูกจะช้ำก็ตัดกันไม่ขาด หมื่นหาญก็บอกว่าพ่อคุณผิด ไอ้แก้วมันยากจนไม่ยากให้อยู่ด้วยกันอีกต่อไป จะหาผิวให้ใหม่ที่เป็นผู้ดีมีชาติตระกูล หากนางบัวคลี่ได้ผิวใหม่ก็จะยกทรัพย์สินสมบัติให้ทั้งหมด แต่จะต้องวางยาให้ไอ้แก้วมันตายก่อนจะเห็นเป็นอย่างไร

ฝ่ายนางบัวคลี่แม้ว่าจะรักขุนแผนมาก แต่ใจเกิดความโลภและเป็นคราวที่จะต้องตายทั้งกลม จึงตอบหมื่นหาญว่า สุดแล้วแต่พ่อ หมื่นหาญก็ผสมยาพิษประกอบด้วย ดินกยูง ดีหนู ดีงูเห่า และสารหนู ผสมกับน้ำมะนาว แล้วห่อใบพลูให้ลูกสาว เมื่อนางบัวคลี่จัดแจงอาหารคาวหวานไว้ให้ขุนแผน โห่พรายเห็นก็กระซิบบอกขุนแผนว่า นางบัวคลี่คิดไม่ซื่อใส่ยาพิษในอาหารอย่าได้กิน ฝ่าย

ขุนแผนนั้น เมื่อได้ฟังว่า นางบัวคลีคิดจะฆ่า ก็อยากรู้เป็นความจริงหรือไม่ ก็เอาข้าวแกงและอาหารทุกอย่างปั้นโยนขึ้นไปบนหลังคา ก็มีอีกามาโฉบไปกิน พอกินเข้าไปก็ชักตาย จึงเชื่อว่าเป็นความจริง แล้วก็คิดว่าคงจะเลี้ยงเป็นเมียอีกไม่ได้ จึงแกล้งทำเป็นไม่รู้แล้วบอกนางบัวคลีว่า ตนกินอีกก็ไม่ได้จะอาเจียนจะขอนอนพัก สักครู่ นางบัวคลีเอาสารกับข้าวไปเก็บแล้วก็เข้าไปนวดเฟ้น ขุนแผนก็ขอลูกในท้องนาง นางบัวคลีพาซื้อตอบว่า ลูกในท้องนี้เกิดจากเราสองคน ทำไมจึงจะต้องขอ ขุนแผนจึงว่าตนอยากได้ลูกเป็นกรรมสิทธิ์ ขอให้อนุญาตด้วย นางบัวคลีพูดอีกว่าจะยอมขอทำไม เพราะลูกนั้นเกิดมาก็เป็นลูกของขุนแผนด้วย ขุนแผนก็ตัดพ้อว่า ขอเท่านั้นก็ไม่ยอมให้ ฝ่ายนางบัวคลีให้ถึงอายุที่จะสิ้นชีวิต ก็ปลั่งปากประชดไปว่า อยากรู้ได้ก็แหะจากท้องไป ขุนแผนจึงบอกว่า ถือว่าเป็นคำที่บอกว่ายกให้เป็นสิทธิ์ เพราะเมยกให้แล้ว และจะทำอะไรก็ได้ตามที่ต้องการ แล้วก็แกล้งเข้าเฝ้าโลม นางบัวคลีให้ตายใจ เมื่อถึงเวลาดีกทุกคนหลับกันหมด ก็ลุกขึ้นเตรียมสิ่งของที่ทำการทอเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็เข้ามาไปฆ่านางบัวคลี แล้วก็ผ่าแล่งตลอดอกจนถึงท้อง แล้วแหะรอกออก จึงเห็นว่าเป็นลูกชาย แล้วอุ้มออกจากท้องห่อผ้าใส่ย่าม

ขุนแผนปลุกกุมารทอง

ขุนแผนเดินตัดป่าไปถึงวัดได้ และเข้าไปในวิหารปิดประตูแน่นหนา แล้วจึงทำพิธีปลุกกุมารทองจนถึงรุ่งเช้า หมื่นหาญและนางสีจันทรเห็นลูกสาวถูกฆ่าเลือนตองอยู่ก็รู้ว่าขุนแผนชิงลูกคม ก็เกณฑ์บ่าวไพร่ให้ไปตามจับขุนแผนมาให้ได้ พวกบ่าวไพร่ตามรอยเลือดไปถึงวิหารวัดได้ แอบดูที่รูปกุญแจเห็นขุนแผนนั่งอยู่ที่พังประตูเข้าไป ฝ่ายขุนแผนไม่สะทกสะท้าน กลับนั่งอ่านมนต์ปลุกลูกอยู่จนผีลูกลุกขึ้นพูดได้ ขุนแผนจึงรำมนต์กำบังตัวแล้วขึ้นขี่คอกุมารทอง และบอกให้กุมารทองช่วยตนให้พ้นภัยด้วย กุมารทองก็พาพ้อออกทางรูปกุญแจหนีไปได้ โดยที่พวกหมื่นหาญไม่เห็นตัว เมื่อออกมาแล้วจึงได้คลายมนต์ยืนจูงผีกุมารทองอยู่ พวกทหารและบ่าวไพร่ก็จะเข้าต่อสู้กับขุนแผน ขุนแผนก็ร้องบอกว่า ต้องการฆ่าแต่หมื่นหาญ หมื่นหาญโกรธมาก ขึ้นหน้าด่าว่าขุนแผนเป็นคนเนรคุณ จะไม่ยอมไว้ชีวิตอีก ขุนแผนโกรธบอกว่า โทษของหมื่นหาญกลับไม่พูด ที่ได้คบคิดกับลูกวางยาพิษ เพราะเหตุนี้จึงทำให้ต้องฆ่านางบัวคลี และหมื่นหาญก็ต้องตายด้วย แล้วก็ถือกริชตรงไปหาหมื่นหาญ หมื่นหาญเข้าต่อสู้แต่เพลิงพล่า จึงขอชีวิต ฝ่ายขุนแผนเห็นดังนั้นก็กล่าวสาปว่า โทษของหมื่นหาญนั้นสมควรตาย หากตนไม่คิดว่าเคยมีบุญคุณได้เลี้ยงดูมา ทั้งนางสีจันทรได้ให้เสื้อผ้าและเงินทอง นับว่าเป็นบุญคุณ ครั้นนี้จึงจะยกโทษให้ แล้วก็ขึ้นขี่คอโหงพรายกำบังกายกลับไปบ้านกาญจนบุรี หมื่นหาญนั้นเมื่อเห็นฤทธิ์ขุนแผนแล้ว ก็เห็นว่าที่ตนมีวิชาตินั้นยังไม่ได้เสียของขุนแผนทำให้แค้นใจ และอับอายบ่าวไพร่ที่ตนพ่ายแพ้ขุนแผน จึงบอกให้บ่าวไพร่กลับไปบ้าน แล้วช่วยกันต่อโลงใส่ศพนางบัวคลีไปฝัง

วิเคราะห์ตัวละครที่สำคัญตามแนวคิด

ขุนแผน เดิม ชื่อพลายแก้ว มีรูปร่างหน้าตางดงามคมสัน สติปัญญาเฉลียวฉลาด นิสัยเจ้าชู้ มีดาบฟ้าฟื้นเป็นอาวุธประจำตัว พาหนะคู่ใจคือ ม้าสีหมอก พ่อเป็นทหารชื่อ ขุนไกรพลพ่าย แม่ชื่อ นางทองประศรี ได้บวชเณรและเรียนวิชาที่วัดส้มใหญ่ แล้วย้ายไปเรียนต่อที่วัดป่าเลไลยก์ สุดท้ายไปเป็นศิษย์สมภารคง วัดแค จนมีความรู้ทางโหราศาสตร์ ปลุกผี อยู่ยงคงกระพัน คาถาฆ่าลวดยทำให้ผู้หึงรักตลอดจนวิชาจากตำรับพิชัยสงคราม และยังมีความสามารถเทศน์ได้ไพเราะจับใจอีกด้วย ต่อมาสึกจาก

ณรงแล้วแต่งงานกับนางพิมพิลาไลย ไม่นานก็ถูกเรียกตัวไปเป็นแม่ทัพรบกับเชียงใหม่ ครั้นได้ชนะ กลับมาก็ได้เป็นขุนแผนแสนสะท้าน แต่ปรากฏว่าภรรยาแต่งงานใหม่แล้ว ขุนแผนต้องโทษถูกจำคุกถึง ๑๕ ปี จึงพ้นโทษ และทำสงครามกับเชียงใหม่อีกครั้ง เมื่อชนะกลับมาก็ได้ตำแหน่งเป็นพระสุริยไตรไชย เจ้าเมืองกาญจนบุรี

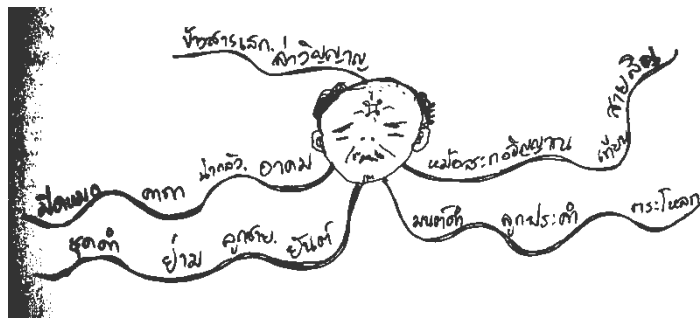
กุมารทอง คือ ผีเด็ก ซึ่งเป็นลูกของขุนแผนกับนางบัวคลี่ เมื่อขุนแผนรู้ตัวว่านางบัวคลี่วางยาพิษฆ่าตน ก็ทิ้งรักทั้งแค้น พอนางนอนหลับก็ใช้มีดผ่าท้องแล้วอุ้มเด็กในท้องของนางไปทำพิธีอย่างไฟให้แห้ง สนิท ในโบสถ์พระประธาน ปลุกเสกด้วยคาถาอาคมหลังจนลุกขึ้นนั่งได้ ขุนแผนตั้งชื่อว่า กุมารทอง กุมารทองนี้ติดตามขุนแผนไปทุกหนทุกแห่ง โดยไม่มีใครมองเห็นตัว คอยรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ ขุนแผนรู้อยู่เสมอ บางครั้งก็แปลงร่างเป็นคนได้อีกด้วย เช่น คราวที่พลายชุมพลหนียาไปหาพ่อแม่ที่ กาญจนบุรี กุมารทองก็แปลงร่างเป็นเด็กเดินไปเป็นเพื่อนชวนคุย ชวนชมขนมไม่ให้เพเลิดเพลิน จนถึงบ้านของขุนแผนอย่างปลอดภัย

โหง พราย เป็นผีที่ขุนแผนเลี้ยงไว้ใช้ โดยไปทำพิธีปลุกขึ้นมาจากป่าช้าตั้งแต่ยังเป็นพลายแก้วและเพ็ง สีกจากณรง พวกโหงพรายรับใช้ขุนแผนอย่างซื่อสัตย์ตลอดมา ตอนที่ยังไม่มีม้าสีหมอกก็ได้อาศัยขี่คอ โหงพราย เดินทางไปถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างรวดเร็ว และคอยกระซิบเตือนเมื่อจะมีภัย เช่น คราวที่นางบัวคลี่วางยาพิษในอาหาร นอกจากนั้นยังช่วยปกป้องคุ้มครองญาติใกล้ชิดของขุนแผนด้วย เคยช่วยเหลือพลายงามไว้ ตอนที่ถูกขุนช้างหลอกไปฆ่าในป่า และช่วยนางศรีมาลาคราวที่สมเด็จพระ พันนราชาให้หนึ่งเรือไปรับขุนแผนกันพลายชุมพลเข้าวัง เพื่อสอบสวนคดีทำเสน่ห์แล้วนางสร้อยฟ้าสั่งให้ พรรคพวกไปดักฆ่า นางศรีมาลาระหว่างทาง

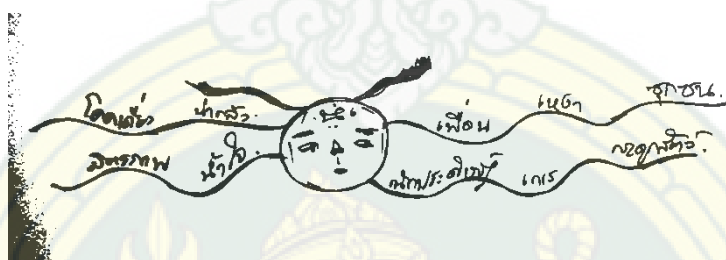
จากประวัติความเป็นมาและเนื้อเรื่อง ตอนกำเนิดกุมารทอง ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและตัว ละครสำคัญของเรื่อง เพื่อนำมาสร้างสรรค์ต่อยอดเรื่องราวเนื้อหาใหม่ ข้าพเจ้าได้เห็นถึงความเป็นมา ของกุมารทองและอิทธิฤทธิ์ต่างๆที่กุมารทองสามารถทำได้โดยการปลุกเสกของขุนแผน นอกจากกุมาร ทองโหงพรายก็เป็นหนึ่งในนั้นด้วย ข้าพเจ้าจึงนำมาผูกเรื่องเชื่อมโยงโดยจินตนาการเพิ่มเติมในแนวคิด ที่ว่าเมื่อบ้านเมืองสงบสุข ขุนแผนไม่ได้ให้กุมารทองและโหงพรายทำงานรับใช้แล้วเขาทั้งสองจะต้อง เผชิญ ชะตาอย่างไรในโลกแห่งจิตวิญญาณที่ไม่มีอิทธิฤทธิ์ แนวความคิดนี้ข้าพเจ้าได้แต่งเรื่องเพิ่ม ขึ้นมาในตอนพิเศษ เป็นเรื่องของภพภพและมิตรภาพทั้งดงาม โดยเริ่มตีแผ่ความคิดในวิธีคิดแบบ แผนที่ความคิด (Mind map) วิธีนี้ช่วยในการเปิดกว้างทางความคิดขณะที่ต้องการเขียนเรื่องในการ สร้างหนังสือนิทาน ภาพสำหรับเด็ก เป็นการเพิ่มข้อมูลที่ง่ายต่อการหาความคิดรวบยอด

วิเคราะห์หลักของแผนที่ความคิด (Mind map)

แผนที่ความคิด (Mind map) คือ การถ่ายทอดความคิด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลง กระดาษ โดยการใช้ภาพ สี เส้น โยงใย แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัด ๆ เรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอก ส่งเข้าสมองให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ช่วยช่วย ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายขึ้น เราจะเห็นเป็นภาพรวม และเปิดโอกาสให้สมองให้เชื่อมโยงต่อ ข้อมูลหรือความคิดต่าง ๆ เข้าหากันได้ง่ายกว่า ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิด รอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ลักษณะการเขียนผัง ความคิด เทคนิคการคิดคือ นำประเด็นใหญ่ ๆ มาเป็นหลัก แล้วต่อยอดประเด็นรองในชั้นถัดไป

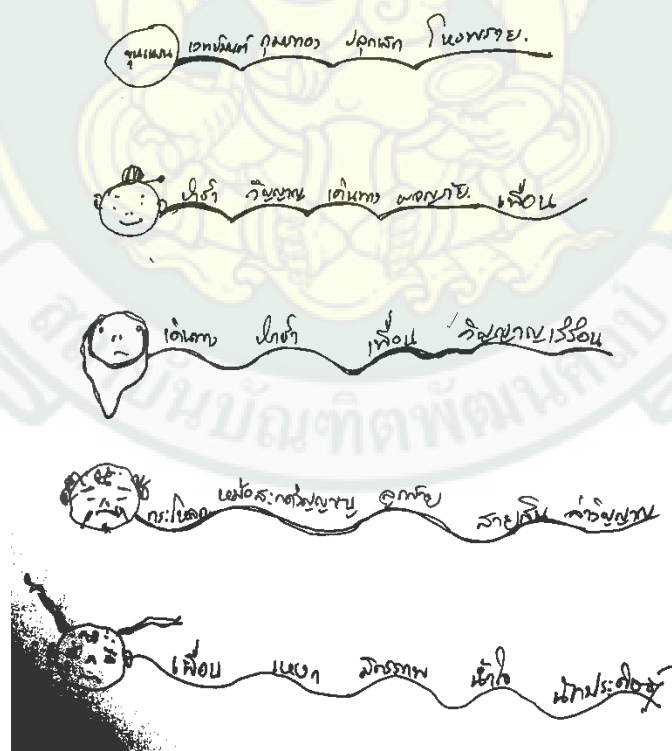

ภาพที่ 8 หมอผี

ภาพที่ 9 แกละ

ความคิดรวบยอดจากแผนที่ความคิด (Mind map)

ภาพที่ 10 ข้อมูลโดยรวมที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2

นำข้อมูลของกุมารทอง โหงพราย หมอผี และ แกละ ที่จะนำมาเขียนโครงเรื่องมาวิเคราะห์ เพื่อเรียบเรียงเขียนโครงเรื่อง โดยเนื้อหา มีข้อชวนคิดคติสอนใจ รวมทั้งความตื่นตันทันตึง และ มิตรภาพที่อบอุ่น เนื้อเรื่องมีดังนี้

ชื่อเรื่อง กุมารทอง

ขุนแผนใช้ชีวิตอย่างสงบสุขหลังจากศึกสงครามสงบลง กุมารทอง และโหงพรายไม่ได้รับใช้ ขุนแผนอีกต่อไป เมื่อเวลาผ่านไป อิทธิฤทธิ์ ที่เคยมีนั้นได้เสื่อมลง กุมารทองถูกนำมาทิ้งไว้ในป่าช้า แห่งหนึ่ง เมื่อเขามองไปรอบๆมีแต่สัตว์ประหลาดจ้องมองเขาอยู่

กุมารทองวิ่งฝ่าความมืดมิดออกจากที่แห่งนั้น ระหว่างทางเขารู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างลอย ตามเขาอยู่ จนกระทั่งรุ่งเช้าฟ้าสว่าง “เจ้าเป็นใคร” กุมารทองร้องถาม “ข้าคือโหงพรายอย่างไรละ” โหงพรายตอบ “เจ้าโหงพรายจริงๆด้วย เจ้าเปลี่ยนไปมากมาย” กุมารทองพูด “เจ้าก็เช่นเดียวกัน ทั้ง สองมีรูปร่างที่เล็กบอบบางดูไม่แข็งแรงเหมือนตอนที่ได้รับการปลุกเสกจากขุนแผน

“เราต้องหาทางออกไปจากดินแดนมนต์ดำแห่งนี้ให้ได้ เขวากันว่าหมอผีจอมขมังเวทย์ คอย ดักจับวิญญาณไปรับใช้ จะไม่ได้หลุดได้เกิดกันเลยละ” โหงพรายพูด เขาทั้งสองออกเดินทางรอนแรมวัน แล้ววันเล่าก็ยังไม่พ้นเขตมนต์ดำ

กุมารทองและโหงพราย ต้องคอยหลบหลีกการตามล่าวิญญาณของบรรดาหมอผีในคำคืนนี้ ขณะที่เขาทั้งสองเร่งฝีเท้าเพื่อหาทางออกอยู่นั้น บ่วงอาคมลอยมาจากมุมมืด มัดพวกเขาไว้อย่างแน่นหนา “ช่วยด้วย ช่วยด้วย” กุมารทองและโหงพราย ร้องขอความช่วยเหลือ แต่ก็ไม่มีใครช่วยได้ ณ ที่ แห่งนี้มีเพียงบรรดาหมอผีเท่านั้น

หมอผีจับกุมารทองและโหงพรายโยนลงไปในโหล แล้วรีบออกเดินทางทันที ฝ่าโหลเริ่มเปิด ออกทีละนิดด้วยแรงสั่นสะเทือน หมอผีพิงกับหลังด้วยความอ่อนเพลีย ในความเจ็บปวดนั้น กุมารทองพยายามดันให้โหงพรายออกไปจากโหล และเขาก็ทำได้สำเร็จ “หนีไปเร็ว เร็วเข้า” กุมารทองร้องบอกโหงพราย “แล้วนายก็รีบออกมาให้ได้นะฉันจะรอ” โหงพราย กระซิบบอกด้วยความ ห่วงใย

กุมารทองติดอยู่บนด้านบนฝ่าโหล เขาพยายามปีนออกมา แต่แล้วโหลลั่นกระแทกพื้นอย่าง แรง หมอผีตกใจตื่น “เจ้าผีน้อยแกละไม่มีวันได้หลุดได้เกิดแน่” เขาโกรธที่กุมารทองพยายามหนีและยัง ปลอ่ยให้โหงพรายหลุดออกไปได้ กุมารทองถูกจับลงไปในโหลอีกครั้ง หมอผีเดินทางกลับบ้านอย่าง อารมณ์เสีย

ภายในบ้านหมอผี แกละเป็นลูกชายคนเดียวและเป็นแก้วตาดวงใจของเขา แกละมีหน้าที่เฝ้าหม้อ เก็บวิญญาณ แกละชอบโหลเก็บวิญญาณที่พ่อได้มาใหม่มากที่สุดเขารู้สึกมีเพื่อนเล่น หมอผียังคงออก ตามหาโหงพรายและล่าวิญญาณเร่ร่อนอย่างเช่นทุกวัน ในคำคืนหนึ่งแกละเปิดโหลอาคมให้กุมารทอง ออกมา “เจ้าจุกออกมาได้แล้ว แต่เจ้าต้องสัญญาว่า ถ้าพ่อฉันกลับมาเธอต้องไปอยู่ในโหลอย่างเดิม ห้ามหนีไปไหน” แกละยื่นข้อเสนอ กุมารทองรับข้อเสนออย่างดีอกดีใจ

แกละพากุมารทองท่องเที่ยวอย่างสุขใจ “ บรีนนๆ ฮ่าๆๆ อูฮู้ ว้าว” เสียงแกละและกุมารทอง เล่นกันอย่างสนุกสนาน

หลายวันผ่านไป แกละเฝ้ารอการกลับมาของพ่ออย่างมีความหวัง วันนี้เขาจะขอร้องให้พ่อ ปลอ่ยกุมารทองให้เป็นอิสระ เสียงผีทำโกล่เข้าเรื่อยๆ “เชิญเลยท่าน ของด้อยู่ด้านนี้” เสียงหมอผี

กล่าวเชื้อเชิญ “ผมจะจ่ายให้คุณอย่างงาม ข้าอยากได้กุมารทองมานานแล้ว มันจะทำให้เราร่ำรวย มหาศาล ฮ่าๆ” จอมขมังเวทย์ จากเมืองใหญ่หัวเราะเสียงดัง

แกละตัดสินใจเปิดโหลให้กุมารทองหนีไป “จุททอง หนีไปเร็วเข้าพ่อกำลังจะเอานายไปขาย” แกละพูดพลางชี้พลาง กุมารทองรีรออย่างหวาดกลัว “ฉันทหนีไปนายจะเดือดร้อนนะ” กุมารทองพูด “พ่อรักฉันทคงไม่ฉันทถึงตายหรอก เร็วๆเข้า” แกละกระซิบ “ลาก่อน” กุมารทองกล่าวอำลา

ขณะเดียวกันแกละกระโดดลงไปในโหลอาคมแทนกุมารทองเพื่อถ่วงเวลา ให้กุมารทอง หมอผีและจอมขมังเวทย์เดินทางมาถึงโหลอาคม “นี่แหละของดีของเราครับท่าน” หมอผีพูดอวด แต่แล้วก็ต้องหยุดชะงักตะลึงงัน “โอ นี่เกิดอะไรขึ้นแกละลูกรักเจ้าไปอยู่ในนี้ได้อย่างไรล่ะ ลูกรักของพ่อ” หมอผีกล่าวด้วยความตกใจ

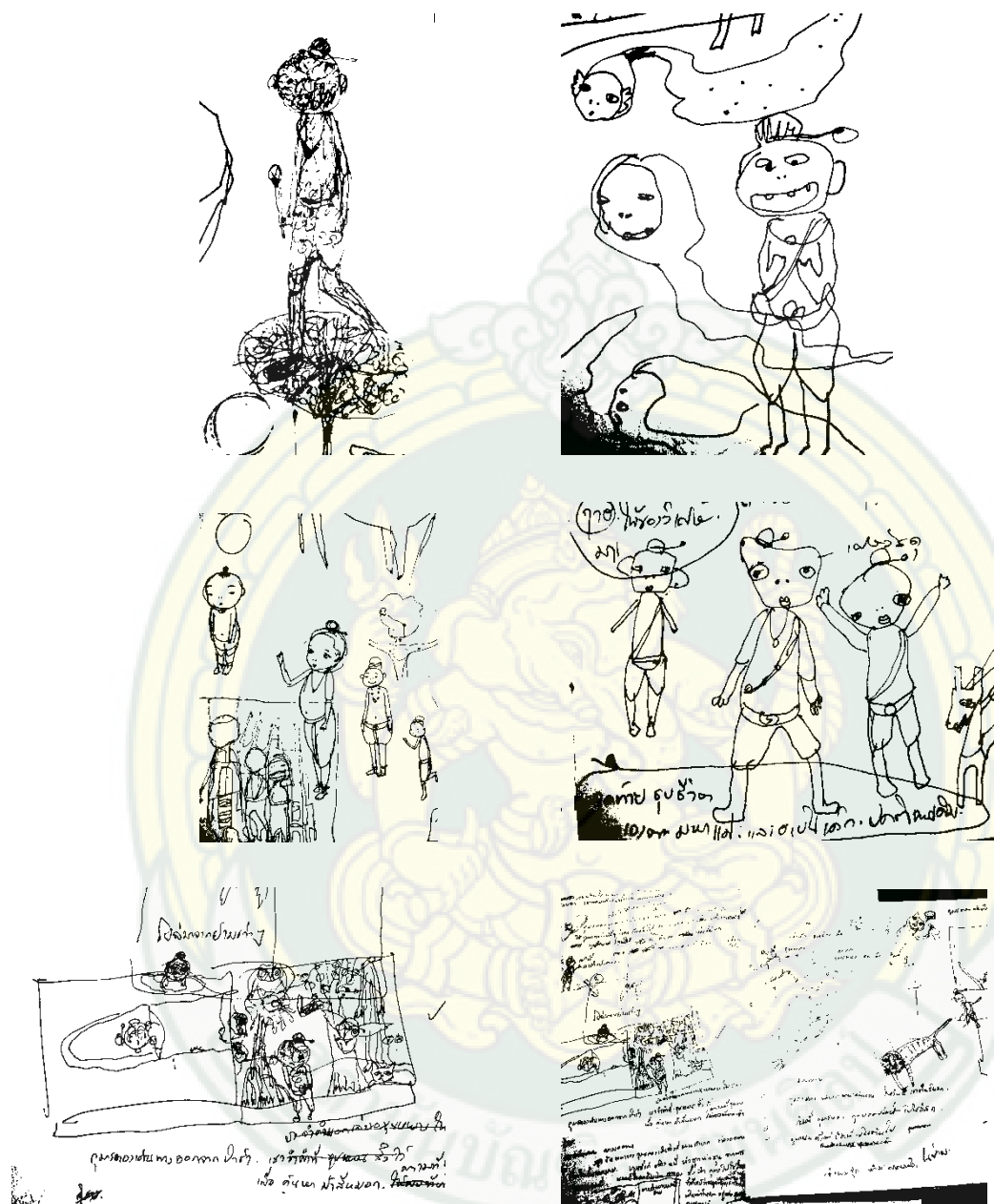
ส่วนกุมารทองไม่สามารถออกจากดินแดนมนต์ดำเนินไปได้ยังเดินกวนกลับมาที่เดิม “เฮ่ ทางนี้ฉันทเอง” แกละเรียกกุมารทอง “นายมาได้อย่างไร” กุมารทองถามด้วยความดีใจ “ฉันทจะมาพานายออกไปจากที่นี่” แกละตอบ “ใกล้พ้นเขตมนต์ดำแล้ว” แกละบอก “ขอบใจมากแกละ แต่ว่านายรีบกลับบ้านเถอะ พ่อนายรออยู่” กุมารทองพูด เพราะไม่อยากให้แกละเป็นวิญญาณเด็กเร่ร่อนอย่างที่เขาเป็น แกละคิดถึงพ่อขึ้นมาจับใจ “นั่นสินะป่านี่พ่อฉันทคงร้องให้ทั้งวันทั้งคืน ลาก่อนกุมารทอง” แกละพูดอย่างกังวลใจ “ฉันทจะไม่ลืมนายเลย แกละเพื่อนรัก ลาก่อน” กุมารทองกล่าวลา แล้วเดินจากไป

หมอผีนำร่างที่ไร้เรี่ยวแรงของแกละออกมาจากโหลอาคม และกอดลูกชายร้องไห้ทั้งวันทั้งคืน จนน้ำตาเปียกชุ่มไปทั่วตัวแกละ แกละฟื้นขึ้นมา ในอ้อมกอดของพ่ออย่างอบอุ่น พ่อสัญญากับเขาว่า จะไม่ทิ้งเขาไปไหนในเวลากลางคืน และเลิกอาชีพหมอผี แกละกอดพ่อและยิ้มอย่างสุขใจ

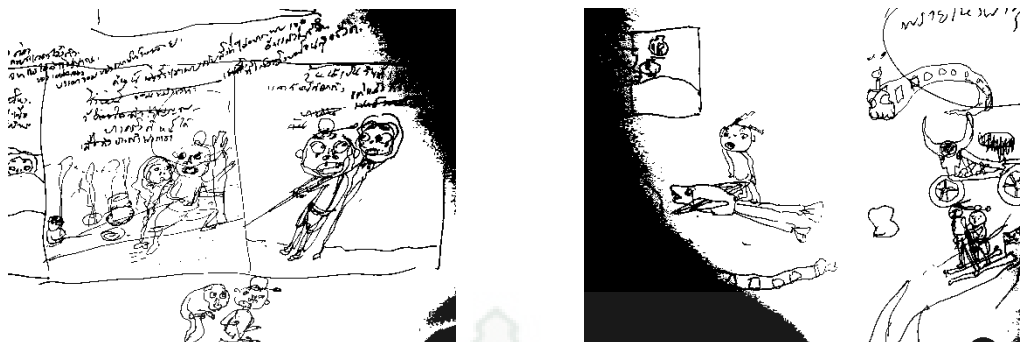
กุมารทองวิ่งบ้างเดินบ้างจนพ้นเขตมนต์ดำ เขาวิ่งผ่านประตูบานกว้าง และตัวเขาก็เบา ลอยละลือปลิวละล่องไปถึงดินแดนแห่งหนึ่งซึ่งเขาได้จากมานานแสนนาน

การเขียนภาพต่อเนื่อง (Story board)

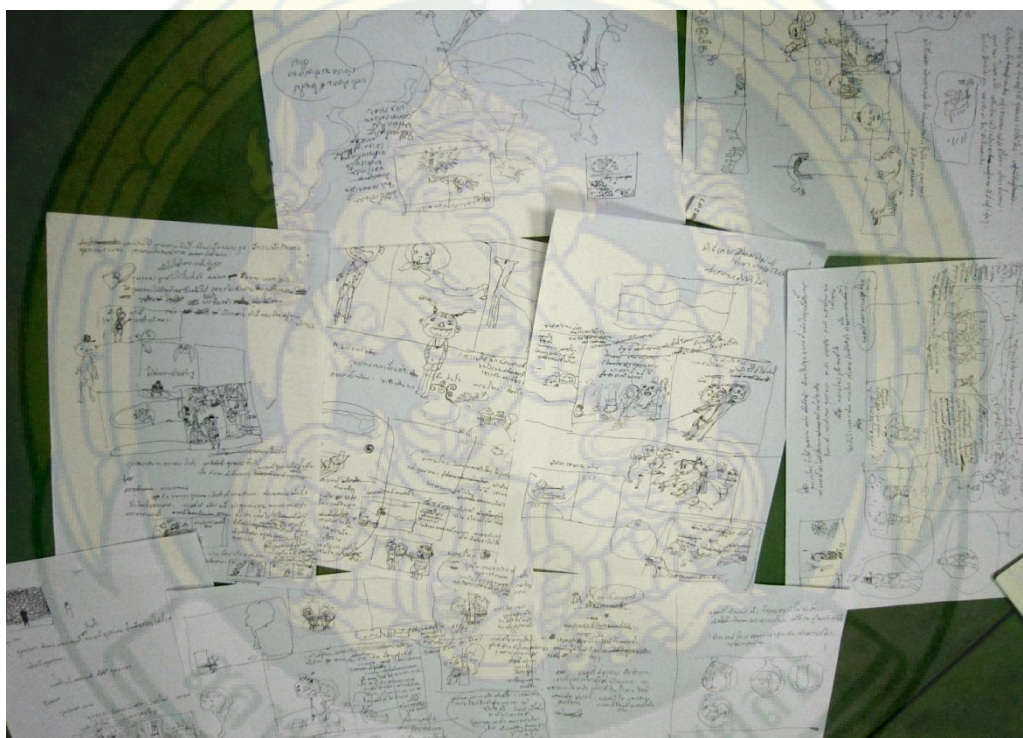
ขั้นแรก การร่างภาพตัวละครของเรื่อง ร่างภาพหารูปแบบรูปทรง ตัวหลักของเรื่องให้มีลักษณะเด่น ในเรื่องนี้กุมารทองและแกละ เป็นตัวละครหลักของเรื่อง

ภาพที่ 11 การร่างภาพหาข้อมูลก่อนทำภาพต่อเนื่อง

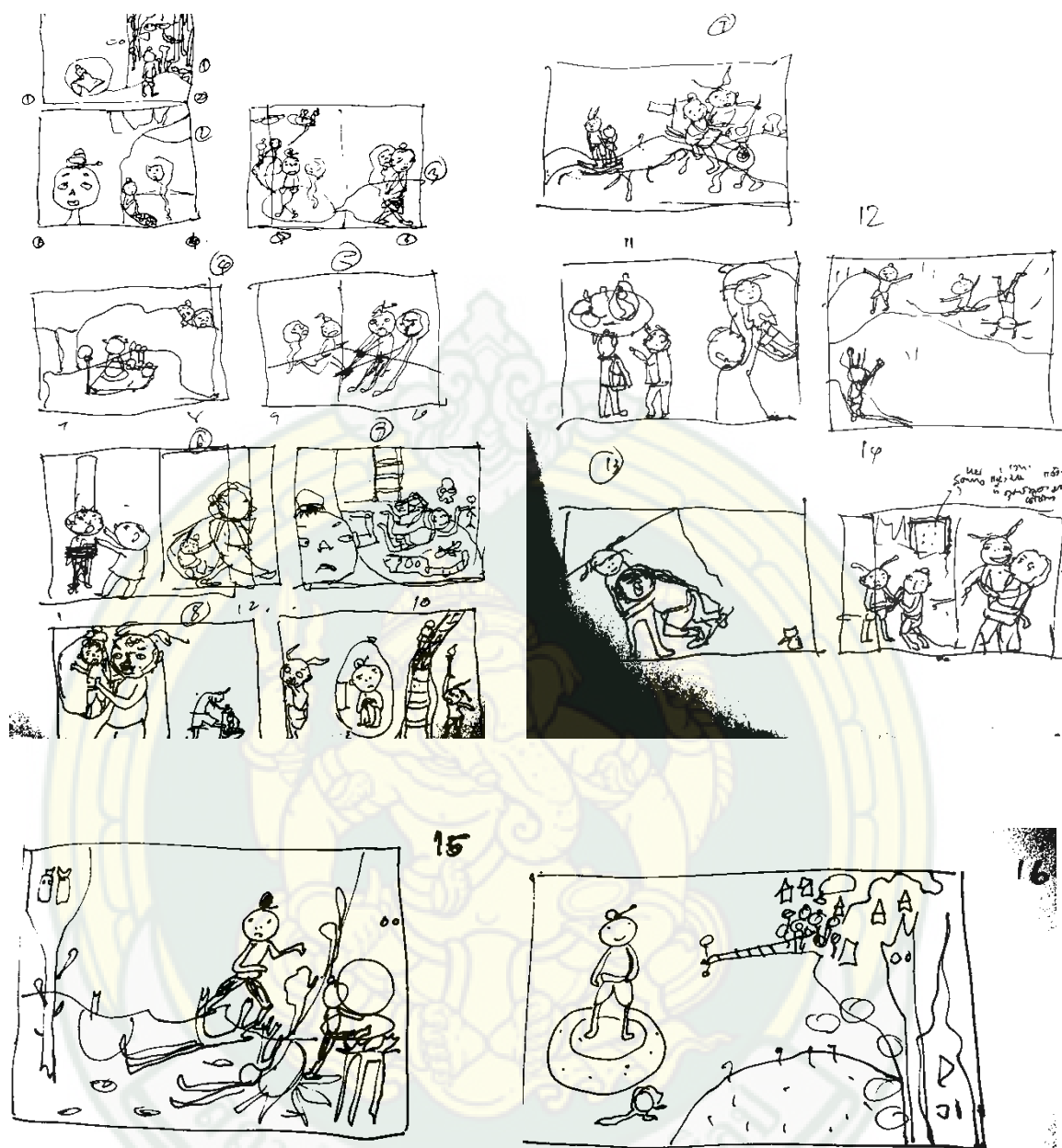
ภาพที่ 12 การร่างภาพหาข้อมูลพร้อมเขียนบทสคริปต์

ภาพที่ 13 ประมวลภาพที่ได้ทำการร่างออกแบบ

ประมวลภาพที่ได้ทำการร่างออกแบบเพื่อหารูปทรงที่เหมาะสมและลงตัวตามต้อง ร่างภาพและเขียนสคริปต์ควบคู่กันไปแก้ไขไปจนกระทั่งมีความเหมาะสมลงตัว จึงนำมาเขียนเป็นภาพต่อเนื่องซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุด ต้องเก็บรายละเอียดในการคิดหารูปแบบให้เกิดความสมบูรณ์และสัมพันธ์กันกับเนื้อเรื่องที่แบ่งฉากเอาไว้ จากที่ได้ค้นหาภาพจากการร่างภาพในจำนวนมากได้วิเคราะห์คัดเลือกลำนำมาเขียนเป็นภาพต่อเนื่อง ดังนี้

ภาพต่อเนื่อง (Story board) เรื่องกุมารทอง

ภาพที่ 14 ภาพต่อเนื่อง (Story board) แบ่งเป็น 16 หน้าคู่ ไม่รวมหน้าปกและปกรอง

การสร้างภาพประกอบ

1. ขั้นตอนการจัดวัสดุอุปกรณ์

เนื่องจากเป็นงานที่ใช้เทคนิคทางจิตรกรรม เขียนสีอะคริลิกลิคบนกระดาษลัง จึงไม่มีความซับซ้อนในการจัดเตรียมอุปกรณ์วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ในครั้งนี้ เลือกทำบนกระดาษลังซึ่งมีค่าสีที่เป็นกลางง่ายต่อการวางโครงสีและเป็นวัสดุที่เกี่ยวข้องกับวัยเด็กที่มักใช้เป็นของเล่น ซึ่งตรงตามแนวความคิดที่วางแผนไว้

ภาพที่ 15 วัสดุอุปกรณ์

2. ขั้นตอนการสร้างสรรค์

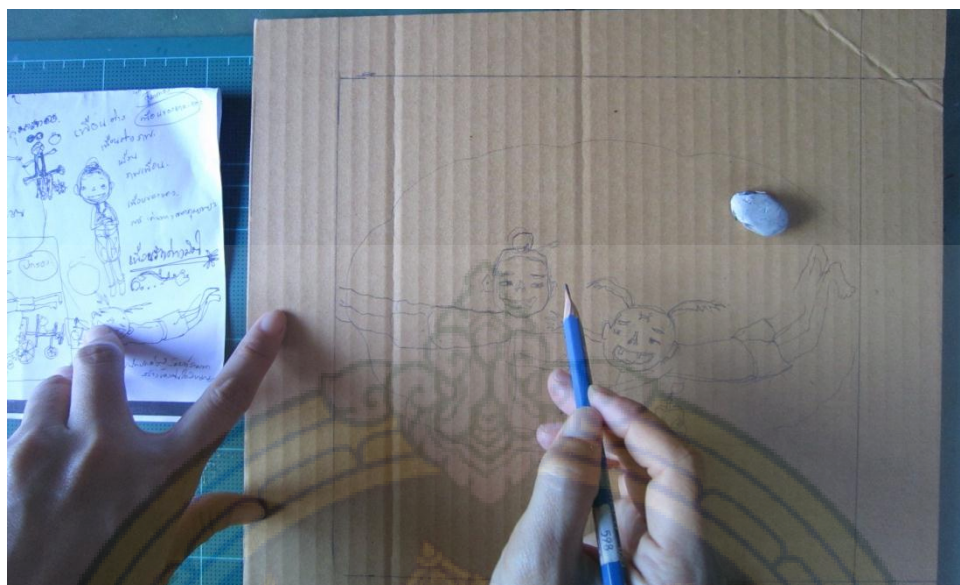
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานเริ่มด้วยขั้นตอนการขยายภาพร่างจากภาพต่อเนื่องที่ได้ทำไปในขั้นตอนแรก สร้างรูปทรง องค์ประกอบของภาพ คำนวณน้ำหนักและวางโครงสีตามเนื้อหาของภาพให้มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างเป็นระบบ จึงเรียงลำดับการสร้างสรรค์ผลงานภาพประกอบ ตามขั้นตอนดังนี้ ซึ่งนำส่วนที่เป็นปรอง ของหนังสือภาพมาสร้างลำดับขั้นตอน ซึ่งเป็นตัวอย่างที่เข้าใจง่าย และสามารถนำกระบวนการสร้างสรรค์นี้ไปปรับใช้ได้กับทุกฉากของต้นฉบับภาพประกอบในเล่มนี้

ภาพที่ 16 ภาพร่างต้นแบบ

2.1 ร่างภาพต้นแบบลงบนกระดาษลังภาพโดยเลือกภาพที่สมบูรณ์เหมาะสมที่สุดซึ่งขั้นตอนนี้ต้องใช้อาศัยข้อมูลจากเนื้อเรื่องทั้งหมดเนื่องจากเป็นปรอง ซึ่งปรองจะเป็นตัวนำเรื่อนำสายตาให้เปิดอ่านหน้า

ต่อไปแต่ต้องเป็นฉากที่ดูสบายๆ ไม่เข้มข้นมากนัก เพื่อเว้นที่ว่างไว้ให้จินตนาการในหน้าต่อไป จากนั้นเตรียมกระดาษลังตัดกระดาษที่มีขนาด 8x10 นิ้ว นำมาขยายแบบเตรียมไว้

ภาพที่ 17 ร่างภาพจากต้นแบบลงบนกระดาษลัง

ภาพที่ 18 ภาพร่างที่สมบูรณ์แล้ว

ภาพที่ 19 แสดงการลงสีพื้น ลงสีพื้นตัวละครด้วยสีดำ
โดยเว้นช่องว่างของรอยต่อเส้นไว้ เพื่อเป็นเส้นตัดขอบ

ภาพที่ 20 ทำสีพื้นหลังเป็นสีฟ้าเข้ม

ภาพที่ 21 ลงสีแดงสดทับซ้ำ

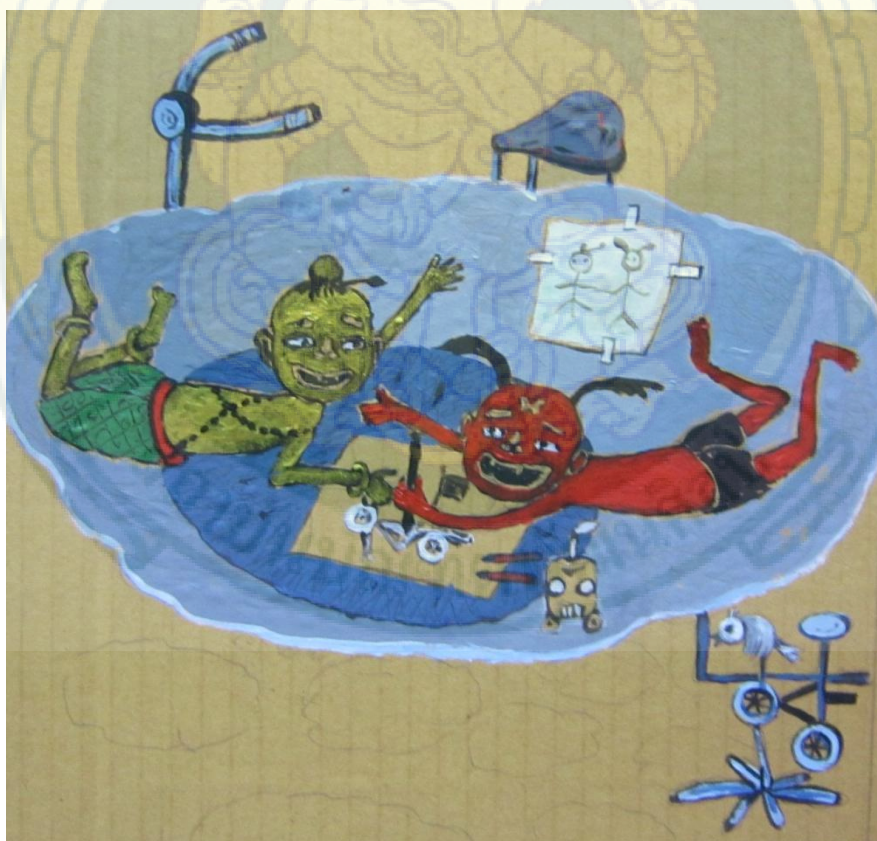
ภาพที่ 22 ลงสีตัวละครด้วยสีแดงสด เว้นขอบสีดำให้เป็นเส้นตัดซึ่งวิธีนี้ทำให้รูปทรงเกิดการตัดทอนและเส้นรอบนอกไม่ทึบหนักจนเกินไป ระบายสีอ่อนลงพื้นหลังและใช้การขีดขีดขณะสียังไม่แห้ง เพื่อเพิ่มพื้นผิวให้ภาพมีความเคลื่อนไหว

ภาพที่ 23 ลงสีทองบนพื้นสีดำ เพื่อให้สีสดขึ้นและป้องกันการดูตสีซีดจางจากเนื้อกระดาษลัง

ภาพที่ 24 ใช้สีพื้นเข้ามามีส่วนร่วมในชิ้นงาน โดยหาจังหวะเว้นให้เป็นส่วนหนึ่งของการระบายสี ซึ่งเป็นสีเทรคเพียงเล็กน้อย เพิ่มรูปทรงวงกลมที่พื้นหลังเป็นสีเข้มเพื่อเพิ่มค่าน้ำหนัก

ภาพที่ 25 เก็บรายละเอียดของภาพ ให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

ผลงานต้นฉบับ หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

แยกเนื้อหาเรื่องราวไว้บนกระดาษไข เพื่อง่ายต่อการจัดวางก่อนจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม ภาพผลงานเรียงลำดับดังนี้

ภาพที่ 26 หน้าปกหน้าคู่ ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษไข

ภาพที่ 27 ปกครอง ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษไข

ภาพที่ 28 ชื่อผลงาน “กลางป่าช้า” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี

ภาพที่ 29 ชื่อผลงาน “โหล่งพราย” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี

ภาพที่ 30 ชื่อผลงาน “เดินทาง” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษลัง

ภาพที่ 31 ชื่อผลงาน “หมอผี” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษลัง

ภาพที่ 32 ชื่อผลงาน “คีนระทึก” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษลัง

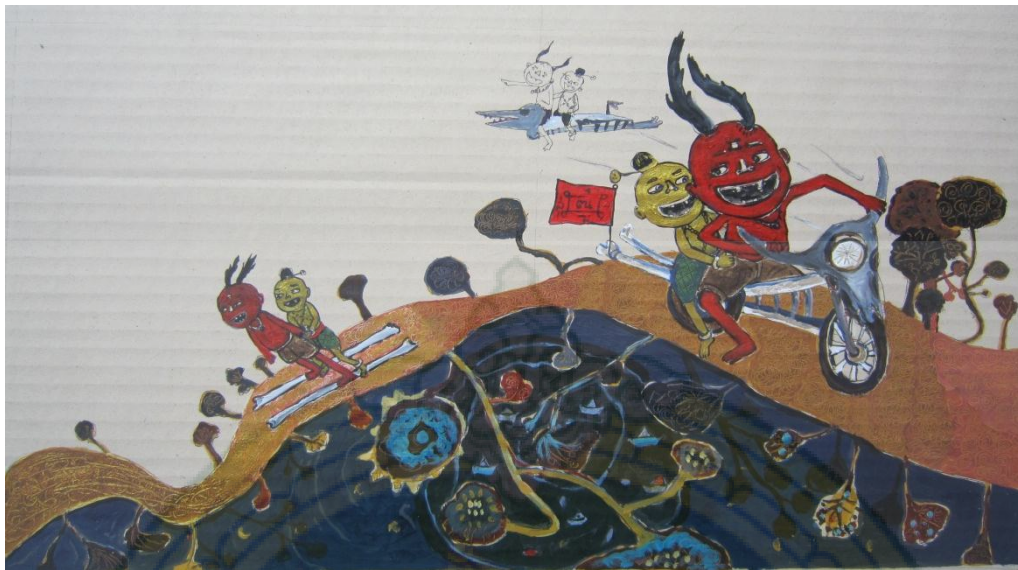
ภาพที่ 33 ชื่อผลงาน “จับตัว” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษลัง

ภาพที่ 34 ชื่อผลงาน “ที่บ้าน” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี

ภาพที่ 35 ชื่อผลงาน “เพื่อน” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี

ภาพที่ 36 ชื่อผลงาน “ฟาดโผน” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี

ภาพที่ 37 ชื่อผลงาน “ความหวัง” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี

ภาพที่ 38 ชื่อผลงาน “สลับร่าง” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี

ภาพที่ 39 ชื่อผลงาน “ร่างใหม่” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี

ภาพที่ 40 ชื่อผลงาน “พ่อ” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษลัง

ภาพที่ 41 ชื่อผลงาน “ด้านสุดท้าย” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษลัง

ภาพที่ 42 ชื่อผลงาน “กลับบ้าน” ขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษลัง

ขั้นตอนการทำดัมมี่

ดัมมี่คือการทำหนังสือจำลองเล่มเล็กๆของหนังสือที่จะทำขึ้น โดยทำรายละเอียดจากบทสคริปต์ มาเขียนก่อนที่จะพิมพ์เป็นเล่ม เพื่อดูความเหมาะสม

การทำหนังสือจำลองทำหลายวิธีใช้สัญลักษณ์แทนภาพก็สามารถทำได้ แต่ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ใช้ภาพที่เขียนไว้นำไปถ่ายเอกสารแล้วนำมาจัดหน้าตามลำดับฉากที่วางแผนไว้ให้สัมพันธ์กัน ตัดแต่งให้เป็นรูปเล่มก่อนนำไปพิมพ์

ภาพที่ 43 หน้าปกหนังสือจำลอง

ภาพที่ 44 ภายในเล่มหนังสือจำลอง

ภาพที่ 45 ภายในเล่มหนังสือจำลอง

วิธีดำเนินการวิจัยสร้างสรรค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง เป็นการวิจัยสร้างสรรค์โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูล
2. เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 ข้อมูลประเภทเอกสาร

ได้จากการค้นคว้าข้อมูลเอกสารจากหนังสือจำลองจากต้นฉบับ เรื่อง กุมารทอง ในการสร้างสรรค์ครั้งนี้ ได้มีแนวคิดที่ต้องการให้มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยและต้องการเรียนรู้คติของวรรณคดีไทยท้องถิ่น จึงนำตัวละครในวรรณคดีไทยมาสร้างโครงเรื่องต่อยอดเป็นเรื่องใหม่ ศึกษาความเป็นมาของวรรณคดีขุนช้าง-ขุนแผนแบบสังเขป

1.2 ข้อมูลประเภทบุคคล

ได้จากการสอบถาม และสัมภาษณ์บุคคล 2 กลุ่ม ดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย คือ

กลุ่มผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 33 คน

กลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 20 คน

1.2.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษาที่เกี่ยวข้องกับผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง

เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง ขนาด 9.5x 10.5 นิ้ว สำหรับกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา

2. แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษา จำนวน 7 ท่าน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ด้านของเนื้อหา

ด้านที่ 2 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านที่ 3 ด้านของการออกแบบภาพประกอบ

3. แบบประเมินความพึงพอใจผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ระดับ 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ด้านของเนื้อหา

ด้านที่ 2 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านที่ 3 ด้านของการออกแบบภาพประกอบ

4. แบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ฉบับ สำหรับกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. ผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง ขนาด 9.5x 10.5 นิ้ว เทคนิค สีอะคริลิกบนกระดาษสี สำหรับกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา

1.1 ศึกษาเนื้อหาเรื่อง กุมารทองมีความเป็นมาของวรรณคดีขุนช้าง-ขุนแผน

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนารูปแบบผลงานสร้างสรรค์ หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

1.3 กำหนดแผนการสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

1.4 จัดทำหนังสือจำลองจากต้นฉบับเรื่อง กุมารทอง ในการสร้างสรรค์ครั้งนี้ ได้มีแนวคิดที่ต้องการให้มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยและต้องการเรียนรู้คติของวรรณคดีไทยท้องถิ่น จึงนำตัวละครในวรรณคดีไทยมาสร้างโครงเรื่องต่อยอดเป็นเรื่องใหม่ ศึกษาความเป็นมาของวรรณคดีขุนช้าง-ขุนแผนแบบสังเขป

1.5 นำผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษาจำนวน 7 ท่าน และกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วยกข้อบกพร่อง นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินประสิทธิภาพผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง ซึ่งมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. นายพิเศษ โฟพิศ (ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์)
2. นายพิวัฒน์ บุญคำภา (ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา)
3. นายวิศิษฐ์ พิมพ์มิล (ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์)
4. นายนพวงศ์ กุ้แร่ (ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือเด็ก)
5. นายศักดิ์ชัย บุญอินทร์ (ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์)
6. นายวัชร ก้อนทอง (ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์)

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ สงวนผลไพโรจน์ (ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์)

- 1.6 จัดทำแบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษาจำนวน 7 ท่าน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ด้านของเนื้อหา

ด้านที่ 2 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านที่ 3 ด้านของการออกแบบภาพประกอบ

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็นดีมาก ระดับคะแนน เท่ากับ 5

ระดับความคิดเห็นดี ระดับคะแนน เท่ากับ 4

ระดับความคิดเห็นพอใช้ ระดับคะแนน เท่ากับ 3

ระดับความคิดเห็นควรปรับปรุง ระดับคะแนน เท่ากับ 2

ระดับความคิดเห็นด้อย ระดับคะแนน เท่ากับ 1

การหาค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย ของ บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 111

ค่าเฉลี่ยระดับ 4.51 – 5.00 มีความคิดเห็นระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ยระดับ 3.51 – 4.50 มีความคิดเห็นดี

ค่าเฉลี่ยระดับ 2.51 – 3.50 มีความคิดเห็นพอใช้

ค่าเฉลี่ยระดับ 1.51 – 2.50 มีความคิดเห็นควรปรับปรุง

ค่าเฉลี่ยระดับ 1.00 – 1.50 มีความคิดเห็นด้อย

- 1.7 แก้ไขปรับปรุงตามที่ได้คำแนะนำ

- 1.8 จัดทำผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง ขนาด 9.5x 10.5 นิ้ว เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษสี สำหรับกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษาขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือวิจัยฉบับร่าง ภายใต้คำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมงานวิจัยสร้างสรรค์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตการศึกษาที่กำหนด

- 2.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านเนื้อหา ด้านภาษาไทย และด้านการวัดและประเมินผลของแบบประเมิน

- 2.3 นำแบบประเมินที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้สมบูรณ์โดยคัดเลือกข้อที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 – 1.00 จำนวน 11 ข้อ

- 2.4 นำแบบประเมินไปทดลองใช้ (try out) กับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษา ที่ไม่ใช่แหล่งข้อมูล จำนวน 15 คน แล้วนำแบบประเมินที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยค่าครอนบาคอัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ .645

- 2.5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่หาคุณภาพแล้วไปใช้จริงในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิจัย

3. แบบประเมินความพึงพอใจผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา ขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือวิจัยฉบับร่าง ภายใต้คำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมงานวิจัยสร้างสรรค์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตการศึกษาที่กำหนด
- 3.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านเนื้อหา ด้านภาษาไทย และด้านการวัดและประเมินผลของแบบประเมิน
- 3.3 นำแบบประเมินที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไข ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้สมบูรณ์โดยคัดเลือกข้อที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 - 1.00 จำนวน 11 ข้อ
- 3.4 นำแบบประเมินไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ที่ไม่ใช่แหล่งข้อมูล จำนวน 30 คน แล้วนำแบบประเมินที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยค่าครอนบาคอัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ .702
- 3.5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่หาคุณภาพแล้วไปใช้จริงในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิจัย

4. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง กับการสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 4.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือวิจัยฉบับร่าง ภายใต้คำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมงานวิจัยสร้างสรรค์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตการศึกษาที่กำหนด
- 4.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 4.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านเนื้อหา ด้านภาษาไทย และด้านการวัดและประเมินผลของแบบประเมิน
- 4.4 นำแบบประเมินที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้สมบูรณ์โดยคัดเลือกข้อที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 - 1.00 จำนวน 10 ข้อ
- 4.5 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่หาคุณภาพแล้วไปใช้จริงในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิจัย

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างสรรค์ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนารูปแบบผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง ผู้วิจัยสร้างสรรค์ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างสรรค์ทำหนังสือจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา
2. ผู้วิจัยสร้างสรรค์ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครอง เด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์ ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยสร้างสรรค์ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบประเมิน แล้วนำผลมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์เกณฑ์สัมบูรณ์จากการกำหนดเกณฑ์การผ่านของผู้เชี่ยวชาญโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D)
3. นำข้อมูล แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษามาค่าเฉลี่ยและหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของแบบประเมินในส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็นดีมาก	ระดับคะแนน เท่ากับ 5
ระดับความคิดเห็นดี	ระดับคะแนน เท่ากับ 4
ระดับความคิดเห็นพอใช้	ระดับคะแนน เท่ากับ 3
ระดับความคิดเห็นควรปรับปรุง	ระดับคะแนน เท่ากับ 2
ระดับความคิดเห็นดัดทั้ง	ระดับคะแนน เท่ากับ 1

การหาค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย ของ บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 111

ค่าเฉลี่ยระดับ	4.51 – 5.00	มีความคิดเห็นระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยระดับ	3.51 – 4.50	มีความคิดเห็นดี
ค่าเฉลี่ยระดับ	2.51 – 3.50	มีความคิดเห็นพอใช้
ค่าเฉลี่ยระดับ	1.51 – 2.50	มีความคิดเห็นควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยระดับ	1.00 – 1.50	มีความคิดเห็นดัดทั้งสถิติที่ใช้ในการวิจัย

4. นำข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลมีระดับคะแนน ดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	ระดับคะแนน เท่ากับ 5
มีความพึงพอใจมาก	ระดับคะแนน เท่ากับ 4
มีความพึงพอใจปานกลาง	ระดับคะแนน เท่ากับ 3

มีความพึงพอใจน้อย	ระดับคะแนน เท่ากับ 2
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนน เท่ากับ 1
การหาค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย ของ บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 111	
ค่าเฉลี่ยระดับ	4.51 – 5.00 มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระดับ	3.51 – 4.50 มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระดับ	2.51 – 3.50 มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระดับ	1.51 – 2.50 มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระดับ	1.00 – 1.50 มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับและในแต่ละด้าน โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมิน
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลที่เป็นแบบประเมินที่มีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลมีระดับคะแนน ดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	ระดับคะแนน เท่ากับ 5
มีความพึงพอใจมาก	ระดับคะแนน เท่ากับ 4
มีความพึงพอใจปานกลาง	ระดับคะแนน เท่ากับ 3
มีความพึงพอใจน้อย	ระดับคะแนน เท่ากับ 2
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนน เท่ากับ 1

การหาค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย ของ บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 111

ค่าเฉลี่ยระดับ	4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระดับ	3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระดับ	2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระดับ	1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระดับ	1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

การวิเคราะห์การสร้างภาพประกอบนิทาน

การออกแบบรูปเล่ม

รูปเล่มมีขนาด 20 x 25 เซนติเมตร เป็นรูปเล่มที่มีขนาดกะทัดรัดเหมาะสำหรับเด็กในวัยหกลถึงเก้าขวบ การสร้างภาพประกอบต้องไม่ใหญ่เกินขนาดเล่มที่จะจัดพิมพ์ หรือใหญ่เกินไปเพียงเล็กน้อยหากภาพเขียนใหญ่เกินขนาดที่วางแผนไว้มากเกินไปเมื่อนำไปย่อพิมพ์รูปภาพจะดูแข็งไม่สวยงามตามต้องการ ในการสร้างสรรค์ครั้งนี้เขียนภาพพอดีกับขนาดที่จะจัดพิมพ์ เพื่อลดปัญหาดังกล่าว

การออกแบบฉากภายในรูปเล่ม ใช้วิธีการเว้นที่ว่างและบางช่วงใส่รายละเอียดทั้งภาพสลับกันไปเพื่อให้รู้สึกสบาย กระตุ้นอารมณ์ผู้อ่านไปพร้อมกัน เกิดความสนใจติดตามจนถึงตอนจบ ตัวอย่างภาพที่เว้นที่ว่างคือ (ภาพที่ 36) รายละเอียดเต็มทั้งภาพคือ (ภาพที่ 35)

การออกแบบตัวละครหลัก

กุมารทองและแกละเป็นตัวละครหลักในเรื่องกุมารทอง เพราะฉะนั้นจึงต้องพิถีพิถันเรื่องของรายละเอียดให้เหมาะสม เพื่อเสริมให้หนังสือมีความน่าอ่านมากขึ้นและสะดุดตา จดจำได้ง่าย การออกแบบตัวละครแรกคือ กุมารทอง แสดงออกด้วยสีหน้าท่าทาง ให้ดูตลกขบขันลดทอนความน่ากลัว เพื่อเน้นอารมณ์ให้รู้สึกสนุกสนานในบางตอนของเรื่อง รูปร่าง และเครื่องแต่งกายเขียนตามข้อมูลที่ค้นคว้าและผสมจินตนาการร่วมด้วย โดยใช้รูปทรงที่ตัดทอนแบบศิลปะเด็กที่มีความตรงไปตรงมา เข้าใจง่าย สีทองที่ทาที่บนพื้นสีดำทำให้เกิดสีสดใส ทิ้งสีดำเว้นขอบเป็นเส้นตัดไปพร้อมกันเพื่อลดขั้นตอนให้น้อยลงและส่งผลให้ภาพดูไม่แข็งเกร็ง ให้ความรู้สึกไม่ตึงเครียดจนเกินไป เทคนิคนี้ ใช้หลักและความรู้สึกของเส้นจากงานภาพพิมพ์แกะไม้และงานลายรดน้ำเพื่อให้เกิดการพัฒนาเทคนิคส่วนตน ในบางส่วนใช้วิธีขีดขีดเส้นอิสระ เช่นในลายผ้าของกุมารทอง ผลที่ได้รับนั้นทำให้งานดูมีชีวิตสนุกสนาน แตกต่างกับการใช้วิธีตัดเส้นด้วยพู่กัน และเป็นวิธีที่ง่ายเมื่อเด็กอ่านแล้วสามารถนำไปวาดรูปเล่นเองได้

ภาพที่ 46 ตัวละครหลัก “กุมารทอง”

แกละเป็นตัวละครที่ดำเนินเรื่องและสร้างสีสันให้เนื้อเรื่องมีความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น รูปร่างการแสดงสีหน้า เน้นให้มีลักษณะเป็นเด็กจอมแก่น จอมเกราะ ก้าวร้าว เพื่อให้ตรงกันข้ามกับบุคลิกภายใน สีแดงสดลงบนพื้นสีดำ แสดงความรู้สึกมีพลังแข็งแรง เป็นสีสดที่สามารถเพิ่มจุดสนใจในภาพได้ เพิ่มลูกขี้ตังที่ทำให้หนังสือดูไม่จืดชืด สีสดสีแดงกับรูปทรงที่ตัดทอนแบบศิลปะเด็กเป็นที่จดจำง่าย และเป็นสีที่เด็กชอบใช้ วิธีการลงสีในลักษณะเดียวกันกับกุมารทอง คือเว้นขอบดำเพื่อให้เป็นเส้นตัดและมีรอยขีดข่วนที่อิสระตามตัวและใบหน้าเพิ่มพื้นผิวให้แสดงออกทางอารมณ์

ภาพที่ 47 ตัวละครหลัก “แกละ”

ส่วนโหงพรายนั้นเป็นตัวละครเสริมที่ออกแบบให้เป็นเหมือนผีเด็กผู้หญิง ซึ่งในตำนานในเรื่องขุนช้างขุนแผนนั้นโหงพรายเป็นภูตเพศหญิงที่มีความดุร้ายรูปร่างน่าเกลียดน่ากลัว หายตัวได้อย่างลึกลับ

รูปทรงที่ออกแบบใหม่ตามจินตนาการที่ต้องการให้เป็นผีเด็กที่น่าสงสาร จึงสร้างรูปทรงให้คล้ายกับวิญญาณที่ลอยได้ แต่ในเรื่องนั้นไม่สามารถลอยได้ เป็นเพียงแค่เดินได้เซื่องช้าในบางครั้งก็กระโดดตามกุมารทองเพราะมีเพียงเขาเดียว ใช้วิธีการลงสีแบบเรียบง่าย ใช้เส้นอิสระหมุนวนทั่วพื้นผิว สีที่ใช้เป็นสีที่ให้ความรู้สึกนุ่มนวล ตัวละครนี้เสริมนำเรื่องให้เห็นที่มาของเรื่องราวและการสร้างมิตรภาพในแบบเด็กๆ

ภาพที่ 48 ตัวละครเสริม “โหงพราย”

การสร้างภาพตามสคริปต์

การวิเคราะห์การเขียนภาพตามสคริปต์หรือการแบ่งฉากนั้นวิเคราะห์โดยเลือกนำรูปแบบฉากที่เป็นตอนสำคัญของเรื่อง ดังนี้

หน้าปก การออกแบบหน้าปกของเรื่องกุมารทองวางโครงสรีโดยใช้สีคู่ตรงข้ามที่เป็นสีที่ตัดกันและเป็นสีสด เพื่อต้องการให้หน้าปกมีความเด่นสะดุดตา องค์ประกอบภายในหน้าปกจัดเป็นเส้นโค้งรับกัน เป็นจังหวะที่เหมาะสม ชื่อเรื่องใช้สีสดสว่างที่สุดภายในภาพเพื่อเน้นให้เด่นชัดขึ้น หน้าปกเป็นส่วนสำคัญที่สุดของหนังสือ เพราะเป็นสิ่งที่จะนำผู้อ่านเดินทางไปพร้อมกันภายในเล่ม (ภาพที่ 27)

ฉากแรก การออกแบบฉากแรกวางโครงสรีให้ดูรู้สึกมีมิติลึกกลับเพื่อเพิ่มจินตนาการให้ร่วมกันคิดว่าภาพต่อไปจะดำเนินอย่างไร ในความมืดทึมนั้นได้แทรกสีสดไว้เป็นบางส่วน เพื่อให้ภาพนั้นมีจุดขัดแย้ง และเป็นจุดนำสายตาของภาพ ตัดทอนรูปทรงให้ง่ายต่อการสื่อสารกับเด็ก และยังสามารถจินตนาการต่อได้อย่างไม่มีขอบเขต (ภาพที่ 28)

ฉากสำคัญ ภายในหนังสือภาพต้องมีฉากสำคัญพิเศษที่เป็นจุดเด่นของหนังสือ เพื่อกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกให้มากขึ้น แก่ความเบื่อหน่าย เพิ่มรสชาติในการอ่านและอารมณ์สนุกตื่นเต้น ในฉากนี้เกี่ยวกับการผจญภัยซึ่งทำให้จินตนาการต่อไปว่าจะผ่านพ้นเหตุการณ์ไปได้หรือไม่ วางโครงสรีในโทนร้อนเพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึก เขียนรายละเอียดค่อนข้างแน่นทั้งที่วางเพื่อเป็นลูกขัดให้เกิดความงามขององค์ประกอบภาพ สีหน้าท่าทางการแสดงอารมณ์ของตัวละครเป็นสีสันของภาพ (ภาพที่ 33)

ฉากต่อไปเป็นฉากที่เน้นเรื่องราวของความสุขและความสุขแบบเด็กๆ โดยสร้างรูปทรงให้เกิดจินตนาการเกี่ยวกับการประดิษฐ์ของเล่นเป็นเรื่องราวของการสร้างสรรค์ ฉากนี้ใช้สีสดใส สร้างพื้นผิวให้มีมิติในภาพ วางองค์ประกอบในรูปทรงที่เป็นอิสระ เพื่อปลดปล่อยจินตนาการให้ไหลไปตามความเคลื่อนไหวของรูปทรงนั้น (ภาพที่ 37)

ฉากจบของเรื่อง หนังสือนิทานภาพจบลงด้วยความสุขเพื่อจรรโลงให้เกิดความสุขทางใจไปกับเรื่องราวกับผู้อ่านควบคู่กันไป จัดองค์ประกอบของภาพให้มีที่ว่างแสดงความเคลื่อนไหวอย่างช้าๆของตัวละคร เพื่อดำเนินให้เห็นถึงการกุมารทองได้กลับบ้านของเขาอย่างมีความสุข รูปทรงตัดทอนสีทองสีแดงสดที่นำมาวางโครงสรีร่วมกันภายในภาพนั้นให้เกิดความรู้สึกมีชีวิตชีวา และเกิดจินตนาการที่ว่ากุมารทองได้ขึ้นมาอยู่บนสวรรค์ที่ซึ่งเขาจากไปแสนนาน (ภาพที่ 42)

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสร้างสรรค์ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย(Arithmetic Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation)

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลแบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษา
2. ผลแบบประเมินความพึงพอใจผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา
3. ผลแบบสัมภาษณ์เด็กจากผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลแบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละ การศึกษาของผู้ตอบแบบประเมิน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	2	28.57
ปริญญาโท/เอก	5	71.43
อื่นๆ	0	0
รวม	7	100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละ อาชีพของผู้ตอบแบบประเมิน

เชี่ยวชาญทางด้าน	จำนวน	ร้อยละ
ทัศนศิลป์	5	71.42
ภาษา	1	14.29
หนังสือเด็ก	1	14.29
รวม	7	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แสดงความพึงพอใจของหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านเนื้อหา

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ							ผลลัพธ์
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	SD	
1	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	3 (42.9)	3 (42.9)	1 (14.3)	0	0	4.29	0.76	ดี
2	เนื้อหาสนุก ชวนติดตาม	0	7 (100)	0	0	0	4.00	0.00	ดี
3	เนื้อหามีความยาวเหมาะสม	1 (14.30)	2 (28.60)	4 (57.10)	0	0	3.57	0.79	ดี
4	เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ	0	4 (57.10)	3 (42.90)	0	0	3.57	0.53	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม							3.86	0.40	ดี

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความพึงพอใจด้านของเนื้อหาอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 เมื่อแยกตามประเด็นความคิดเห็นรายข้อ เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 เนื้อหาสนุก ชวนติดตาม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 และ เนื้อหามีความยาวเหมาะสมและเนื้อหาส่งเสริมจินตนาการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79, 0.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านการออกแบบภาพประกอบ

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ							ผลลัพธ์
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	SD	
1	ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่อง	2 (28.60)	3 (42.90)	2 (28.60)	0	0	4.00	0.82	ดี
2	ภาพประกอบกับข้อความสอดคล้องกัน	0	6 (85.70)	1 (14.30)	0	0	3.86	0.38	ดี
3	การจัดวางองค์ประกอบมีความเหมาะสม	2 (28.60)	4 (57.10)	1 (14.30)	0	0	4.14	0.69	ดี

4	การวางโครงสร้างของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	0	5 (71.40)	2 (28.60)	0	0	3.71	0.49	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม							3.93	0.35	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความพึงพอใจด้านการออกแบบภาพประกอบอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 เมื่อแยกตามประเด็นความคิดเห็นรายข้อ การจัดวางองค์ประกอบมีความเหมาะสมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 ภาพประกอบกับข้อความสอดคล้องกันมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 และ การวางโครงสร้างของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 3.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ							ผลลัพธ์
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	SD	
1	ท่านคิดว่าเมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่องกุมารทองแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวาดภาพเสริมจินตนาการได้	2 (28.6)	3 (42.90)	2 (28.60)	0	0	4.00	0.82	ดี
2	ท่านคิดว่าเด็กได้เรียนรู้เรื่องคติธรรมจากการอ่านหนังสือกุมารทอง	0	7 (100)	0	0	0	4.00	0.00	ดี
3	ท่านคิดว่าหนังสือเรื่องกุมารทองส่งเสริมการอ่านและทำให้เด็กเป็นผู้มีรสนิยมในเชิงศิลปะ	3 (42.90)	4 (57.10)	0	0	0	4.43	0.53	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม							4.14	0.38	ดี

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความพึงพอใจด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับดีที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 เมื่อแยกตามประเด็นความคิดเห็นรายข้อ ท่านคิดว่าหนังสือเรื่องกุมารทองส่งเสริมการอ่านและทำให้เด็กเป็นผู้มีรสนิยมในเชิงศิลปะ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ท่านคิดว่าเด็กได้เรียนรู้เรื่องคติธรรมจากการอ่านหนังสือกุมารทองและท่านคิดว่าเมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่องกุมารทองแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวาดภาพเสริมจินตนาการได้ มีความ

พึงพอใจอยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 , 0.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 สรุปข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลการแบบประเมิน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษาได้ปรับแก้ตามคำแนะนำและสรุปและวิเคราะห์ดังนี้

1. การปรับปรุง เนื้อเรื่องให้กระชับลงและมีสำนวนภาษาที่อ่านง่ายเข้าใจง่าย เปลี่ยนฉากที่ไกลโผล่ลงไปในโหลให้เหลือเพียงโหลที่ว่างเปล่า และเพิ่มฉากทะเลดินหล่งและตกลงไปในหลุมพรางแทน
2. ปรับปรุงขนาดตัวหนังสือ ชื่อเรื่องให้เข้ากับภาพประกอบและสร้างเป็นจุดเด่นของภาพ ปรับให้องค์ประกอบสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษาดังนี้

การสร้างสรรคหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทองได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาเรื่องราวเพื่อสอดคล้องกับหลักการและความพึงพอใจของผู้อ่าน โดยปรับปรุงเนื้อหาให้มีความกระชับและมีภาษาที่เข้าใจง่ายเพื่อเป็นการพัฒนาการอ่าน หน้าปกเปลี่ยนตัวอักษรชื่อเรื่องให้มีขนาดใหญ่มากขึ้น

เพิ่มฉากตามการเปลี่ยนแปลงของเนื้อเรื่องและลดทอนบางฉากลง ให้เรื่องและภาพประกอบมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน โดยเรียงลำดับการวิเคราะห์ปรับปรุงหนังสือภาพสำหรับเด็กเรื่องกุมารทองดังนี้

1. เรื่อง ปรับเรื่องใหม่ให้มีความกระชับและลดทอนความจริงจังเพื่อเสริมจินตนาการ รวมทั้งปรับภาษาให้เข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยเด็กที่ต้องการสื่อสาร เนื้อเรื่องปรับแก้มีดังนี้

ณ ค่ำคืนหนึ่ง กุมารทองถูกทิ้งไว้กลางป่า เขาเห็นสัตว์ป่ามากมาย บางตัวเหมือนนก บางตัวคล้ายแมวต่างจ้องมองเขาอยู่เงียบๆ ในขณะที่เดินอยู่ในความมืดนั้นมีดวงตาสว่างคู่หนึ่งลอยตามเขามาเรื่อยๆ จนกระทั่งรุ่งเช้า “อ้าวพรายน้อยมาได้ยังไง” กุมารทองร้องถาม “ฉันถูกนำมาปล่อยและไม่รู้จะไปไหน เลยตามเธอมา” พรายน้อยตอบ “พรายน้อยเราต้องหาทางออกไปจากที่นี่ให้ได้ เขวากันว่าที่นี่คือป่าตอทองคำ ตาทองคำคือหมอผีที่เก่งที่สุดในละแวกนี้ เราต้องค่อยๆ เดินอย่างระมัดระวังเพื่อความปลอดภัย” กุมารทองพูด ในทุกๆ ค่ำคืนกุมารทองและพรายน้อย ต้องคอยหลบหลีกหลุมพราง และบ่วงอาคมของตาทองคำ แต่ทันใดนั้นเอง ฟ้า...ว...ว บ่วงอาคมลอยมาจากมุมมืด มัดเขาทั้งสองไว้อย่างแน่นหนา “ช่วยด้วย ช่วยด้วย” เสียงร้อง ทำให้ตาทองคำวิ่งตรงมาจับเขาไปขังไว้ทันที

ตาทองคำออกเดินทางกลับบ้านด้วยความดีใจที่เขาได้ผีน้อยถึงสองตนในเวลาอันรวดเร็ว ระหว่างทาง เขารู้สึกเหนื่อย และผลอหลับไป กุมารทองใช้เวลาหนึ่ง ชั่วโมงช่วยพรายน้อยออกไปจากโหล แต่แล้ว โหลลั่นกระแทกพื้นอย่างแรง ตาทองคำตกใจตื่น เขาจับกุมารทองใส่โหลและปิดด้วยอาคมอย่างแน่นหนา แล้วเดินกลับบ้านด้วยความโกรธ ณ บ้านตาทองคำ แกละเป็นลูกชายคนเดียวที่ตาทองคำรักมากที่สุด แกละมีหน้าที่เฝ้าโหลเก็บผีน้อย แกละชอบโหลที่พ่อได้มาใหม่มากที่สุด แกละพูดคุยกับกุมารทองทุกวัน เขาอยากให้กุมารทองออกมาเล่นด้วย ในวันที่พ่อไม่กลับบ้าน เขามักจะปล่อยให้กุมารทองออกมาจากโหลอาคม “เจ้าผีน้อย เธอต้องสัญญาว่าเมื่อออกมาเล่นเสร็จแล้วเธอจะกลับไปอยู่ในโหลอาคมอย่างเดิม” แกละยื่นข้อเสนอ แกละพากุมารทองท่องเที่ยวอย่างสุขใจ

“บรีนนๆฮ่าๆ อุฮู้” เสียงแกละและกุมารทองเล่นกันอย่างสนุกสนาน จนเวลาผ่านไปหลายวันแกละรู้สึกมีความสุข กุมารทองทำให้เขาคลายความเจ็บเหงาเมื่อต้องอยู่คนเดียว “วันนี้ถ้าพ่อกลับมาฉันจะขอร้องให้พ่อปล่อยเธอให้เป็นอิสระ” แกละบอกกุมารทอง แต่แกละต้องพบกับความผิดหวังเพราะพ่อกำลังจะขายกุมารทอง

เนื้อเรื่องที่ปรับแก้ จากแกละปล่อยกุมารทอง และโดดลงไปโนโหลแทน นั้นได้ปรับให้มีความกระชับและชวนติดตามมากขึ้นโดยได้ปรับแก้เนื้อเรื่องดังนี้

ทันใดนั้นเอง แกละตัดสินใจปล่อยให้กุมารทองหนีไป ตาทองดำและพ่อค้าเดินทางมาที่โหลอาคม “กุมารทองหายไป แล้ว! ต้องเป็นฝีมือลูกชายฉันแน่ๆ” ตาทองดำพูดด้วยความขุ่นเคืองใจ แกละวิ่งตามไปส่งกุมารทอง “ฉันจะไปส่งเธอกลับบ้าน” ทั้งสองวิ่งเล่นไปตามทางคดเคี้ยว ไกลออกไปเรื่อยๆ จนกระทั่งใกล้ค่ำ แกละรู้สึกคิดถึงพ่อ “ฉันส่งเธอแค่นี้ละ ฉันต้องรีบกลับบ้านแล้ว กลัวพ่อเป็นห่วง” แกละกล่าวลา “ขอบใจมากนะแกละเพื่อนรักลาก่อน” แกละเดินกลับบ้านด้วยความกังวลใจทั้งหวั่นกุมารทองและกังวลว่าพ่อจะโกรธ

ค่ำมากแล้ว แกละยังเดินทางไม่ถึงบ้าน ด้วยความรีบร้อนทำให้ เขาวิ่งพลัดตกลงไปในหลุมมืดๆหลุมหนึ่ง ตาทองดำนั่งรอแกละจนมืดค่ำ เขาร้อนใจและออกตามหาแกละตลอดทั้งคืน จนกระทั่งรุ่งเช้า เขาพบแกละนอนแน่นิ่งในหลุมพรางที่เขาทำไว้ดักจับวิญญาณนั่นเอง ตาทองดำกอดลูกชายร้องไห้จนน้ำตาเปียกชุ่ม น้ำตาอุ่นๆ ของพ่อทำให้แกละรู้สึกตัว เขาอยู่ในอ้อมกอดของพ่ออย่างอบอุ่น พ่อสัญญาว่าจะไม่ทิ้งเขาให้อยู่คนเดียว และเลิกทำอาชีพอหโมหี แกละกอดพ่อและยิ้มอย่างสุขใจ

ส่วนกุมารทองเมื่อแยกจากแกละ เขารวบรวมความกล้าวิ่งผ่านป่าตาดำ ทะลุประตูบานกว้าง กุมารทองลอยละลิวลิวล่องไปถึงดินแดนแห่งหนึ่ง ซึ่งเขาได้จากมานานแสนนาน “กุมารทองกลับมาแล้วแฮะ” เพื่อนๆต่างพากันดีอกดีใจที่กุมารทองกลับถึงบ้าน

2. ฉากที่มีการปรับปรุง

ภาพที่ 49 ฉากกุมารทองหายไป

ภาพที่ 50 ภาพร่างฉากปรับแก้(เพิ่มฉากจำนวน 1 ฉาก)

ภาพที่ 51 ฉากปรับแก้แบบสมบูรณ์ (เพิ่มเติม)

แกละเดินกลับบ้านด้วยความกังวลใจทั้งห้วงกุมารทองและกังวลว่าพ่อจะโกรธ คำมากแล้ว แกละยังเดินทางไม่ถึงบ้าน ด้วยความรีบร้อนทำให้ เขาวิ่งพลัดตกลงไปในหลุมมีดๆ หลุมหนึ่ง ส่วนตาทองดำเอง ก็นั่งรอแกละจนมืดค่ำ เขาร้อนใจและออกตามหาแกละตลอดทั้งคืน จนกระทั่งรุ่งเช้า เขาพบแกละนอนแน่นิ่งในหลุมพรางที่เขาทำไว้ ดักจับวิญญาณนั่นเอง

3. ปรับปรุงการออกแบบตัวหนังสือของชื่อเรื่อง

ภาพที่ 52 และ 53 การปรับรูปแบบชื่อเรื่อง

ภาพที่ 54 หนังสือจำลองทั้ง 3 เล่ม ที่มีการปรับปรุงแก้ไข

การปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาหนังสือภาพประกอบทำขึ้น 3 ครั้ง เพื่อให้มีความสมบูรณ์และตรงตามความสนใจของผู้อ่านได้

2. ผลแบบประเมินความพึงพอใจผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละ ของเพศผู้ตอบแบบประเมิน

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	18	54.50
หญิง	15	45.50
รวม	33	100

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละ ของอายุผู้ตอบแบบประเมิน

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
25-35 ปี	13	39.40
36-45 ปี	13	39.40
46-55 ปี	7	21.20
รวม	33	100

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละ ของการศึกษาผู้ตอบแบบประเมิน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	19	57.60
ปริญญาโท/เอก	8	24.20
อื่นๆ	6	18.20
รวม	33	100

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละ ของอาชีพผู้ตอบแบบประเมิน

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	25	75.80
อื่นๆ	8	24.20
รวม	33	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แสดงความพึงพอใจผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านเนื้อหา

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ							ผลลัพธ์
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	SD	

1	เนื้อเรื่องมีความ ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	10 (30.30)	20 (60.60)	3 (9.10)	0	0	4.21	0.60	มาก
2	เนื้อหาสนุก ชวนติดตาม	18 (54.50)	14 (42.40)	1 (3.00)	0	0	4.52	0.57	มากที่สุด
3	เนื้อหามีความยาวเหมาะสม	18 (54.50)	13 (39.40)	2 (6.10)	0	0	4.48	0.61	มาก
4	เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ	19 (57.60)	12 (36.40)	2 (6.10)	0	0	4.52	0.62	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม							4.45	0.42	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความพึงพอใจด้านของเนื้อหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 เมื่อแยกตามประเด็นความคิดเห็นรายข้อ เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการและเนื้อหาสนุก ชวนติดตาม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ,0.57 เนื้อหามีความยาวเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 และเนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านของการออกแบบภาพประกอบ

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ							ผลลัพธ์
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	SD	
1	ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่อง	25 (75.80)	8 (24.20)	0	0	0	4.76	0.44	มากที่สุด
2	ภาพประกอบกับข้อความสอดคล้องกัน	20 (60.60)	12 (36.40)	1 (3.00)	0	0	4.58	0.56	มากที่สุด
3	การจัดวางองค์ประกอบมีความเหมาะสม	25 (75.80)	7 (21.20)	1 (3.00)	0	0	4.73	0.52	มากที่สุด
4	การวางโครงสร้างของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	21 (63.60)	12 (36.40)	0	0	0	4.64	0.49	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม							4.67	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความพึงพอใจด้านการออกแบบภาพประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 เมื่อแยกตามประเด็นความคิดเห็นรายข้อ ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่อง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 การ

จัดวางองค์ประกอบมีความเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 การวางโครงสัของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่องมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 และภาพประกอบกับข้อความสอดคล้องกัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อ	ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ							ผลลัพธ์
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	SD	
1	ท่านคิดว่าเมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่องกุมารทองแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวาดภาพเสริมจินตนาการได้	17 (51.50)	14 (42.40)	2 (6.10)	0	0	4.45	0.62	มาก
2	ท่านคิดว่าเด็กได้เรียนรู้เรื่องคตินธรรมจากการอ่านหนังสือกุมารทอง	19 (57.6)	11 (33.30)	3 (9.10)	0	0	4.48	0.67	มาก
3	ท่านคิดว่าหนังสือเรื่องกุมารทองส่งเสริมการอ่านและทำให้เด็กเป็นผู้มีรสนิยมในเชิงศิลปะ	26 (78.80)	7 (21.20)	0	0	0	4.79	0.42	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม							4.58	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความพึงพอใจด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อแยกตามประเด็นความคิดเห็นรายข้อ ท่านคิดว่าหนังสือเรื่องกุมารทองส่งเสริมการอ่านและทำให้เด็กเป็นผู้มีรสนิยมในเชิงศิลปะ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 ท่านคิดว่าเด็กได้เรียนรู้เรื่องคตินธรรมจากการอ่านหนังสือกุมารทอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 และท่านคิดว่าเมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่องกุมารทองแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวาดภาพเสริมจินตนาการได้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 สรุปข้อเสนอแนะ

1. สีของภาพน่าจะให้สว่างมากกว่านี้
2. คำบรรยายภาพควรปรับให้เข้าใจในบางหน้า ให้ต้นตื้น ให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก แบบกระชับ
3. ภาพสวยงามมาก
4. เจ้าจุก หรือกุมารทอง การเรียก 2 ชื่อทำให้สับสน ควรจะใช้ชื่อเดียว

5. ควรพิมพ์หุ่น เด็กจะได้สัมผัสตัวละคร เพิ่มเติมอักษรเบรลล์ด้วย
6. เป็นหนังสือเด็กที่ดูแล้วแปลกตาเป็นการแสดงจินตนาการในด้านมืดเรื่องของวิญญาณซึ่งอยู่คู่กับสังคมไทยหาได้ยากในร้านขายหนังสือ
7. “กุมารทอง” เป็นหนังสือที่แสดงให้เห็นถึงมิตรภาพ ความรักของพ่อ อ่านแล้วไม่รู้สึกลำบาก

การสัมภาษณ์เด็กจากผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นปฐมวัยโรงเรียนวัดศาลาทำทราย ต.จระเข้ใหญ่ อ.บางปลาหมอ จ.สุพรรณบุรี จำนวน 20 คน ในช่วงอายุระหว่าง 6-9 ปี โดยสรุปได้ดังนี้

หนังสือกุมารทองอ่านแล้วสนุก อยากอ่านซ้ำ อยากเล่าให้น้องและพี่ฟังต่อ หนังสือนิทานเล่มนี้บอกถึงความรักและความเสียสละ ของเพื่อน ฉากที่ชอบที่สุดคือฉากขี่ผาดโผน และฉากที่ชอบรองลงมาคือฉากซื้อที่บ้าน ตัวละครที่ชอบมากที่สุดคือกุมารทอง เพราะมีลักษณะเด่นกว่าตัวละครอื่นและสามารถวาดตามและสร้างสรรค์เพิ่มได้อย่างอิสระ ภาพประกอบดูเข้าใจง่าย

การสังเกตพฤติกรรม ขณะสัมภาษณ์ เด็กมีความสนใจในการอ่านและดูภาพประกอบตามและพลิกอ่านซ้ำ หลังจากอ่านเสร็จแล้ว พวกเขาจะเล่านิทานเองและวาดภาพตัวละครผสมผสานการสร้างสรรค์เข้าไปพร้อมกัน

ความพึงพอใจในหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง พบว่านักเรียนอายุระหว่าง 6-9 ปี มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 1. ข้าพเจ้าชอบภาพประกอบเรื่องกุมารทอง รองลงมาคือ ข้อ 3. กุมารทองเป็นตัวละครที่ชอบมากที่สุด และข้อ 5. ข้าพเจ้าเข้าใจว่ากุมารทองเป็นหนังสือสำหรับเด็กที่มีที่มาจากวรรณคดีไทยเรื่องขุนช้างขุนแผน

บทที่ 5

สรุปและอธิบายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อการทดลองและวิเคราะห์หาข้อมูลเพื่อการปรับปรุงงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็กเรื่อง กุมารทอง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง ครู ผู้ปกครอง และเด็กนักเรียนปฐมวัยอายุ 6-9 ปี

สรุปผล

โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง เพื่อสอบถามความคิดเห็นและประเมินคุณค่าและประสิทธิภาพของหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง มีดังนี้

1. ประเมินคุณค่าและประสิทธิภาพของหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับดี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีค่าเฉลี่ย 4.14 รองลงมาคือด้านการออกแบบภาพประกอบมีค่าเฉลี่ย 3.93 และในด้านเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.86 ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในส่วน of ด้านเนื้อหาว่า ควรต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนจนเกินไปควรและจดจำง่าย เนื้อหาควรปรับให้กระชับและมีความต่อเนื่องให้มากยิ่งขึ้นและปรับให้เหมาะสมกับวัยผู้อ่าน ซึ่ง สอดคล้องกับ วินัย รอดจำย (2540:8-9) ที่กล่าวถึงลักษณะเด่นของหนังสือสำหรับเด็กในด้านของเนื้อหา คือ เนื้อหาที่มีความสนุกสนาน ความง่ายเหมาะสมกับวัยเนื้อหาถูกต้องดำเนินเรื่องความเข้าใจชวนติดตาม เนื้อหาของเรื่องความสั้นยาวจะต้องเหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นอย่างมาก ไม่ยาวเกินไปหรือสั้นเกินไปในเด็กแต่ละวัย ประโยชน์และแง่คิด หลังจากอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว เด็กจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง และสำนวนภาษาต้องเหมาะสมกับวัยเด็กเป็นอย่างดี ผู้อ่าน จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับแก้เรื่องการใช้ภาษา โดยให้มีความเรียบง่ายและง่ายต่อการจดจำไม่ซับซ้อน ตัดทอนประโยคบางประโยคให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ทางด้านเนื้อหาได้

ปรับให้เนื้อหาบางตอนมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านโดยให้โคลงเรื่องเป็นในแนวทางที่อบอุ่น เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงเรื่องราวให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาและการสร้างภาพประกอบที่มีความละเอียดอ่อน สมบูรณ์สวยงาม

ความพึงพอใจในหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง พบว่านักเรียนอายุระหว่าง 6-9 ปี มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1. ข้าพเจ้าชอบภาพประกอบเรื่องกุมารทอง รองลงมาคือ ข้อ 3. กุมารทองเป็นตัวละครที่ชอบมากที่สุด และข้อ 5. ข้าพเจ้าเข้าใจว่ากุมารทองเป็นหนังสือสำหรับเด็กที่มีที่มาจากวรรณคดีไทยเรื่องขุนช้างขุนแผน การรับรู้และการวิเคราะห์เรื่องราวเนื้อหาจากการอ่านหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทองของเด็กอายุ 6-9 ปี วิเคราะห์เรื่องราวของฉากที่สามารถแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับการผจญภัย ส่วนที่ 2 คือการเสียสละ ส่วนที่ 3 คือเรื่องของมิตรภาพ โดยการรับรู้ของเด็กอยู่ในระดับมาก เด็กสามารถบอกถึงคติธรรมในเรื่องได้ในระดับมากและสามารถนำภาพประกอบไปเขียนภาพเชิงจินตนาการได้ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจในหนังสือนิทานภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง ในกลุ่มของครู และผู้ปกครองพบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ตอบแบบประเมินมีความพึงพอใจด้านการออกแบบภาพประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.67 และรองลงมาคือด้านด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.58 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านเนื้อหาที่มีความพึงพอใจในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.45

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. หนังสือนิทานภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง สำหรับเด็ก 6-9 ปี พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีระดับความคิดเห็นโดยรวมในระดับดี ซึ่งอาจเกิดจากกระบวนการสร้างสรรค์จากขั้นตอนดังนี้

1.1 วิเคราะห์ตัวละครที่สามารถสื่อสารกับเด็กโดยนำมาจากวรรณคดีพื้นบ้าน สร้างเนื้อสาระที่มีทั้งการผจญภัย มิตรภาพ และการเสียสละรวมอยู่ในเรื่องเดียวกันเพื่อความสนุกสนานจินตนาการและแฝงคติธรรม โดยเน้นให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้อ่าน

2.2 การออกแบบภาพประกอบ เริ่มจากการออกแบบตัวละครมีการออกแบบไว้หลากหลายเพื่อได้เลือกในตัวละครที่เหมาะสมมากที่สุด เส้นและรูปทรงที่นำมาสร้างภาพประกอบนั้นได้ดัดทอนในแบบศิลปะเด็กเป็นลายเส้นและรูปทรงที่มีความเป็นอิสระรูปทรงง่ายๆ เพื่อเชื่อมโยงจินตนาการจากผู้สร้างสรรค์สู่ผู้อ่านให้มีความสอดคล้องกัน

2.3 การวางโครงสี ใช้โครงสีที่มีสีสดและทึบทึมสลับฉากกันเน้นสีในตัวละครหลักให้มีความโดดเด่นและจดจำได้ง่าย โดยลงสีทึบเป็นพื้นหลักและทึบสีอ่อนลงไปและเว้นเส้นขอบแทนการตัดเส้น ซึ่งผลที่ได้ทำให้มีรูปทรงที่มีความเป็นอิสระ “หนังสือสำหรับเด็กไม่จำเป็นต้องมีแต่สีสวยงามเท่านั้น หากหนังสือภาพขาว-ดำหรือสีทึบทึมก็เป็นหนังสือที่ดีสำหรับเด็กได้ ถ้าสามารถสื่อสารอารมณ์ของเรื่องได้ หนังสือที่ตีระดับโลกหลายเล่มที่ครองใจเด็กมาอย่างยาวนานก็เป็นหนังสือภาพขาวดำ”(สมาคมไทยสร้างสรรค์ <http://www.taiwisdom.org/bkvschdnt/artcl17.18> เมษายน 2558)

2. ความพึงพอใจในหนังสือนิทานภาพประกอบสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง พบว่าเด็กมีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยวางโครงเรื่องเกี่ยวกับมิตรภาพของเด็กในโลกต่างมิติ ซึ่งมีทั้งความรัก ความเสียสละและการผจญภัย ทำให้เกิดความรู้สึกว่าผืนนี้ไม่น่ากลัวแต่กลับน่าสงสารและอยากช่วยเหลือด้วยความอ่อนโยน ซึ่งเพิ่มพูนจินตนาการได้อย่างกว้างไกล ตัวละครสร้างแบบตัดทอนรูปทรงและเป็นในรูปแบบเกินจริงสามารถแสดงอารมณ์ที่หลากหลาย และเสริมจินตนาการต่อยอดเรื่องราวได้อย่างไร้ขีดจำกัด ภาพประกอบฉากบางส่วนออกแบบเป็นของเล่นที่ไม่มีอยู่จริง ทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์และเห็นภาพแบบกึ่งจริงกึ่งฝัน สีที่ใช้มีความเรียบง่ายแต่เน้นสีเข้มหนักสดเพื่อกระตุ้นความสนใจ

3. ความสามารถในการสรุปเนื้อหาและการวิเคราะห์ของเด็กหลังจากอ่านหนังสือหนังสือ เรื่องกุมารทอง พบว่าเด็กสามารถสรุปและวิเคราะห์เนื้อหาได้ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้สอดแทรกคติธรรมไว้แบบไม่ยัดเยียดจนเกินไป แต่เด็กสามารถที่จะซึมซับจากเรื่องราวและวิเคราะห์จากการดำเนินเรื่องของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับความรักระหว่างเพื่อนด้วยเรื่องที่ไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ด้วยการวิจัยที่มีข้อจำกัดในกลุ่มตัวอย่างเฉพาะในนักเรียนชั้นปฐมวัย อายุระหว่าง 6-9 ปี ของโรงเรียนวัดศาลาท่าทราย อ.บางปลาหมอ จ.สุพรรณบุรี ซึ่งอาจต้องมีการนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่กว้างขวางออกไป

บรรณานุกรม

เกริก ยุ้นพันธุ์, การออกแบบและการเขียนภาพประกอบสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2543.

ครรชิต มนูญผล, เคล็ดลับไม่ลับในการจัดทำหนังสือเด็ก. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, 2547.

จินตนา ไบกาชุย, การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก, 2542.

ทาดาชิ มัตซึอิ, สร้างนิสัยรักการอ่านให้ลูกน้อย. กรุงเทพฯ: หนังสือเพื่อเด็ก, 2549.

มูลนิธิเด็ก, วารสารหนังสือเพื่อเด็ก. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์, 2544.

วินัย รอดจำย, การเขียนและจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
ตะเกียงทอง, 2534.

สมาคมไทสร้างสรรค์, <http://www.taiwisdom.org/bkvschdnt/artcl17>. 18 เมษายน 2558

ผศ.รพินทร ณ กลาง คงสมบูรณ์, <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/523>สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่ง
การเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. 18 เมษายน 2558

_____, <http://book-dd.lnwshop.com/product/3259>. 10 เมษายน 2558

สมาคมไทสร้างสรรค์, <http://www.taiwisdom.org/>. 10 เมษายน 2558

ภาคผนวก ก
กิจกรรม

เล่มจำลองหนังสือสำหรับเด็กเรื่องกุมารทอง

จัดทำหนังสือ จำลอง โดยปรับแก้ จนสมบูรณ์ ในเล่มที่สาม

นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นปฐมวัย โรงเรียนวัดศาลาทำทราย อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี

เด็กนักเรียนผลัดกันอ่าน เมื่ออ่านเสร็จแล้วเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

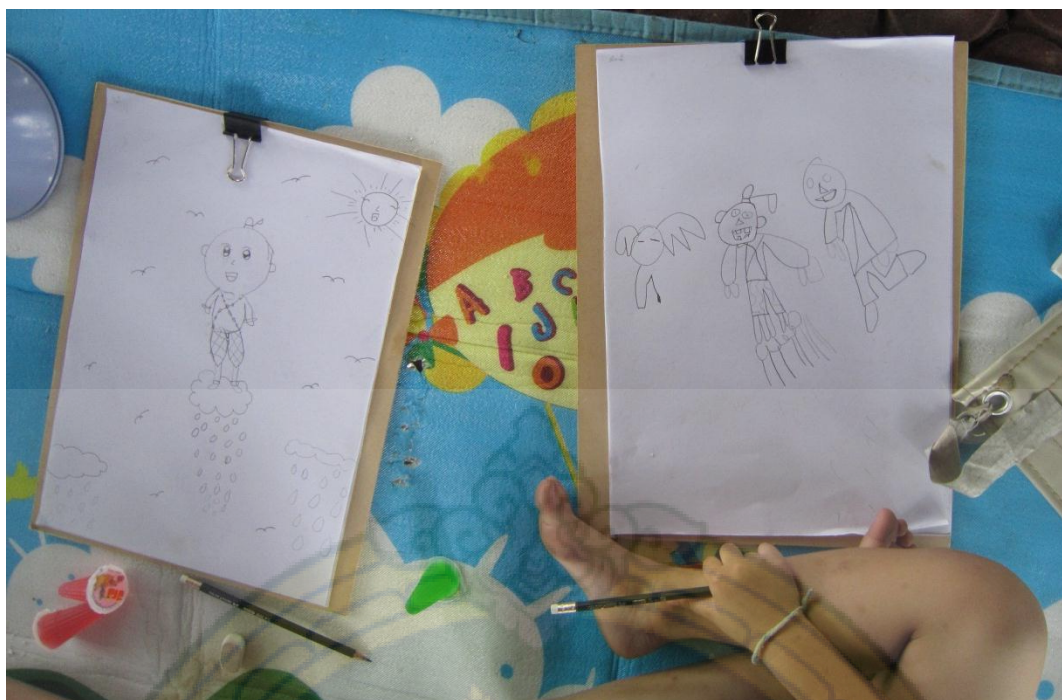
เด็กวาดภาพจากจินตนาการที่ได้อ่านหนังสือกุมารทอง

เด็กวาดภาพ ด้วยจินตนาการผสมผสานจากหนังสือการ์ตูน

ตัวอย่างภาพเขียนจากจินตนาการหนังสือภาพ เรื่องการ์ตูน

ตัวอย่างภาพเขียนจากจินตนาการหนังสือภาพ เรื่องกุมารทอง

ตัวอย่างภาพเขียนจากจินตนาการหนังสือภาพ เรื่องกุมารทอง

วาดภาพจากจินตนาการเรื่องกุมารทอง ซึ่งจัดนอกสถานศึกษา

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
และดัชนีความสอดคล้อง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบประเมิน

การพัฒนารูปแบบผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

1. นายแผน เอกจิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรินทร์ สงวนผลไพโรจน์
3. นายนภพงศ์ กูแร่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือภาพสำหรับเด็ก

ตารางที่ 13 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมิน (IOC) ผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่อง กุมารทอง

ประเด็นความคิดเห็น	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ลักษณะของเนื้อหาของเรื่องกุมารทอง					
1. เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
2. เนื้อหามีความสนุกสนานติดตาม	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
3. เนื้อหามีความยาวเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
4. การสอดแทรกคติธรรมในเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
5. การส่งเสริมจินตนาการ	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
6. เนื้อเรื่องมีความชัดเจนในการใช้ภาษา	0	-1	0	-0.33	คัดออก/ปรับปรุง
7. มีความเหมาะสมกับเด็กในวัย 6-9 ขวบ	+1	0	0	0.33	คัดออก/ปรับปรุง
ลักษณะการออกแบบภาพประกอบ					
1. ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
2. ภาพประกอบกับข้อความมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
3. การจัดวางภาพประกอบมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
4. การวางโครงสร้างของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
5. รูปทรงตัวละครและฉากประกอบมีการตัดทอนแบบศิลปะเด็ก	0	0	0	0.00	คัดออก/ปรับปรุง
6. ภาพมีความต่อเนื่องกัน	+1	-1	0	0.00	คัดออก/ปรับปรุง
7. ภาพสามารถสื่อสารกับผู้อ่าน	+1	0	-1	0.00	คัดออก/ปรับปรุง
ลักษณะคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
1. เมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่องกุมารทองแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวาดภาพส่งเสริมจินตนาการได้	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
2. เด็กได้เรียนรู้คติธรรมจากการอ่านหนังสือกุมารทอง	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้
3. หนังสือเรื่องกุมารทองส่งเสริมด้านการอ่าน	+1	0	0	0.33	คัดออก/ปรับปรุง
4. ภาพวาดในเรื่องกุมารทองช่วยส่งเสริมให้เด็กมีรสนิยมในเชิงศิลปะ	+1	+1	+1	1.00	คัดเลือกไว้

แบบตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ
การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC)

แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกুমารทอง
 สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษา

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อแบบสอบถามความพึงพอใจของการพัฒนาหนังสือภาพสำหรับเด็กเรื่องกุมารทอง โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

- +1 หมายถึง แน่ใจว่า นวัตกรรมมีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่านวัตกรรมมีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด
 -1 หมายถึง แน่ใจว่านวัตกรรมไม่มีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด

นิยาม	ประเด็นความคิดเห็น	คะแนนการพิจารณา IOC			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
ลักษณะของเนื้อหาของเรื่องกุมารทอง เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับมิตรภาพ ความเสียสละและการผจญภัย ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการและเรียนรู้คุณธรรม	1. เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กัน				
	2. เนื้อหา มีความสนุกสนานติดตาม				
	3. เนื้อหา มีความยาวเหมาะสม				
	4. การสอดแทรกคติธรรมในเนื้อหา				
	5. การส่งเสริมจินตนาการ				
	6. เนื้อเรื่องมีความชัดเจนในการใช้ภาษา				
	7. มีความเหมาะสมกับเด็กในวัย 6-9 ขวบ				
ลักษณะการออกแบบภาพประกอบ มีการตัดทอนรูปทรงและจัดวางในแบบศิลปะเด็ก สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราว โดยวางโครงสร้างที่มีทั้งสี่สัดและทึบทึมสลับกัน สื่อสารเชื่อมโยงระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านให้เกิดจินตนาการร่วมกัน	1. ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่อง				
	2. ภาพประกอบกับข้อความมีความสอดคล้องกัน				
	3. การจัดวางภาพประกอบมีความเหมาะสม				
	4. การวางโครงสร้างของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง				
	5. รูปทรงตัวละครและฉาก				

นิยาม	ประเด็นความคิดเห็น	คะแนนการพิจารณา			หมายเหตุ
		IOC			
		+1	0	-1	
	ประกอบมีการตัดทอนแบบ ศิลปะเด็ก				
	6.ภาพมีความต่อเนื่องกัน				
	7.ภาพสามารถสื่อสารกับผู้อ่าน				
	ลักษณะคุณค่าและประโยชน์ ที่ได้รับ ประโยชน์จากการอ่านเรื่อง กุมารทองให้ความสนุก เพลิดเพลินส่งเสริมจินตนาการ และได้เรียนรู้คุณธรรมพร้อม กับรสนิยมในเชิงศิลปะ	1.เมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่อง กุมารทองแล้วสามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการวาดภาพ ส่งเสริมจินตนาการได้			
	2.เด็กได้เรียนรู้คุณธรรมจาก การอ่านหนังสือกุมารทอง				
	3.หนังสือเรื่องกุมารทอง ส่งเสริมด้านการอ่าน				
	4.ภาพวาดในเรื่องกุมารทอง ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีรสนิยมใน เชิงศิลปะ				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง

แบบตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ
การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC)
แบบประเมินความพึงพอใจผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง
สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อแบบสอบถามความพึงพอใจของการพัฒนาหนังสือภาพสำหรับเด็กเรื่องกุมารทอง โดยใช้เครื่องหมาย (/) ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

- +1 หมายถึง แน่ใจว่า นวัตกรรมมีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด
 0 หมายถึง ไม่แนใจว่านวัตกรรมมีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด
 -1 หมายถึง แน่ใจว่านวัตกรรมไม่มีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด

นิยาม	ประเด็นความคิดเห็น	คะแนนการพิจารณา IOC			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
ลักษณะของเนื้อหาของเรื่องกุมารทอง เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับมิตรภาพ ความเสียสละและการผจญภัย ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการและเรียนรู้คุณธรรม	1. เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กัน				
	2. เนื้อหา มีความสนุกสนานติดตาม				
	3. เนื้อหา มีความยาวเหมาะสม				
	4. การสอดแทรกคติธรรมในเนื้อหา				
	5. การส่งเสริมจินตนาการ				
	6. เนื้อเรื่องมีความชัดเจนในการใช้ภาษา				
	7. มีความเหมาะสมกับเด็กในวัย 6-9 ขวบ				
ลักษณะการออกแบบภาพประกอบ มีการตัดทอนรูปทรงและจัดวางในแบบศิลปะเด็ก สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราว โดยวางโครงสร้างที่มีทั้งสี่ดและทึบทึมสลับกัน สื่อสารเชื่อมโยงระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านให้เกิดจินตนาการร่วมกัน	1. ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่อง				
	2. ภาพประกอบกับข้อความมีความสอดคล้องกัน				
	3. การจัดวางภาพประกอบมีความเหมาะสม				
	4. การวางโครงสร้างของภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง				
	5. รูปทรงตัวละครและฉาก				

นิยาม	ประเด็นความคิดเห็น	คะแนนการพิจารณา			หมายเหตุ
		IOC			
		+1	0	-1	
	ประกอบมีการตัดทอนแบบศิลปะเด็ก				
	6.ภาพมีความต่อเนื่องกัน				
	7.ภาพสามารถสื่อสารกับผู้อ่าน				
	ลักษณะคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ประโยชน์จากการอ่านเรื่องกุมารทองให้ความสนุกเพลิดเพลินส่งเสริมจินตนาการและได้เรียนรู้คุณธรรมพร้อมกับรสนิยมในเชิงศิลปะ	1.เมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่องกุมารทองแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวาดภาพส่งเสริมจินตนาการได้			
	2.เด็กได้เรียนรู้คุณธรรมจากการอ่านหนังสือกุมารทอง				
	3.หนังสือเรื่องกุมารทองส่งเสริมด้านการอ่าน				
	4.ภาพวาดในเรื่องกุมารทองช่วยส่งเสริมให้เด็กมีรสนิยมในเชิงศิลปะ				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง

**แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง
สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์และเรื่องภาษา**

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

การศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท/เอก ☐ อื่นๆ.....
เชี่ยวชาญทางด้าน ☐ ทัศนศิลป์ ☐ ภาษา ☐ หนังสือเด็ก

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อ หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

ประเด็นความคิดเห็น	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.ด้านของเนื้อหา					
1.เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน					
2.เนื้อหาสนุก ชวนติดตาม					
3.เนื้อหามีความยาวเหมาะสม					
4.การสอดแทรกคติธรรมในเนื้อหา					
5.เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ					
2.ด้านการออกแบบภาพประกอบ					
1.ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่อง					
2.ภาพประกอบกับข้อความสอดคล้องกัน					
3.การจัดวางองค์ประกอบมีความเหมาะสม					
4.การวางโครงสีของภาพประกอบเหมาะสมเนื้อเรื่อง					
3.ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
1.ท่านคิดว่าเมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่องกุมารทองแล้ว สามารถนำความรู้ไปใช้ในการวาดภาพเสริมจินตนาการได้					
2.ท่านคิดว่าเด็กได้เรียนรู้เรื่องคติธรรมจากการอ่านหนังสือ กุมารทอง					
3.ท่านคิดว่าหนังสือเรื่องกุมารทองส่งเสริมการอ่านและทำ ให้เด็กเป็นผู้มีรสนิยมในเชิงศิลปะ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความพึงพอใจผลงานสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง
สำหรับผู้ปกครองของกลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 6-9 ปี ของโรงเรียนประถมศึกษา**

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
 อายุ ☐ 25-35 ปี ☐ 36-45ปี ☐ 46-55ปี
 การศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท/เอก ☐ อื่นๆ.....
 อาชีพ ☐ รับราชการ ☐ รับจ้าง ☐ อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อ หนังสือภาพสำหรับเด็ก เรื่องกุมารทอง

ประเด็นความคิดเห็น	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.ด้านของเนื้อหา					
1.เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน					
2.เนื้อหาสนุก ชวนติดตาม					
3.เนื้อหามีความยาวเหมาะสม					
4.การสอดแทรกคติธรรมในเนื้อหา					
5.เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ					
2.ด้านการออกแบบภาพประกอบ					
1.ภาพปกมีความเหมาะสมกับชื่อเรื่อง					
2.ภาพประกอบกับข้อความสอดคล้องกัน					
3.การจัดวางองค์ประกอบมีความเหมาะสม					
4.การวางโครงสีของภาพประกอบเหมาะสมเนื้อหาเรื่อง					
3.ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
1.ท่านคิดว่าเมื่อเด็กได้อ่านหนังสือเรื่องกุมารทองแล้ว สามารถนำความรู้ไปใช้ในการวาดภาพเสริมจินตนาการได้					
2.ท่านคิดว่าเด็กได้เรียนรู้เรื่องคติธรรมจากการอ่านหนังสือ กุมารทอง					
3.ท่านคิดว่าหนังสือเรื่องกุมารทองส่งเสริมการอ่านและทำให้ เด็กเป็นผู้มีรสนิยมในเชิงศิลปะ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น

.....

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาหนังสือภาพสำหรับเด็กเรื่องกุมารทอง

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

สถานที่ โรงเรียนวัดศาลาทำทราย ต.จระเข้ใหญ่ อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี

สัมภาษณ์ วันที่ 1 กรกฎาคม 2558

เริ่มสัมภาษณ์เวลา 10.00

เสร็จสัมภาษณ์เวลา 10.30

นิยาม ในการสร้างหนังสือภาพสำหรับเด็กเรื่องกุมารทองต้องการเชื่อมโยงภาพประกอบและเนื้อเรื่องให้มีความสนุกเพลิดเพลินและแฝงแนวคิดศีลธรรม รวมทั้งการตัดทอนรูปทรงที่แสดงออกแบบศิลปะเด็กเพื่อสื่อสารกับเด็กได้อย่างตรงไปตรงมาและให้เด็กเกิดการเรียนรู้มีรสนิยมในเชิงศิลปะ

การสัมภาษณ์ และสังเกตพฤติกรรม

1. นักเรียนชอบชอบภาพประกอบเรื่องกุมารทองหรือไม่ เพราะอะไร
2. หนังสือนิทานเล่มนี้บอกอะไรบ้าง
3. กุมารทองเป็นตัวละครที่ชอบมากที่สุด
4. เนื้อเรื่องตอนใดที่สนุกและชอบมากที่สุด
5. กุมารทองเป็นหนังสือสำหรับเด็กที่มีที่มาจากวรรณคดีไทย เรื่องขุนช้างขุนแผน
6. ฉากใดทำให้รู้สึกถึงมิตรภาพความรัก
7. ฉากใดทำให้เห็นถึงการผจญภัย
8. ฉากใดทำให้เห็นถึงความเสียสละ
9. กุมารทองมีลักษณะอย่างไร
10. ให้นักเรียนวาดภาพจินตนาการจากหนังสือนิทานเรื่องกุมารทอง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล กาญจนา ชลสุวัฒน์

วัน เดือน ปีเกิด 13 เมษายน 2515

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี

โทรศัพท์ 035555370

มือถือ 0815293558

การศึกษา DIPLOMA IN ART EDUCATION YOKOHAMA NATIONAL UNIVERSITY JAPAN
 ปริญญาโท ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การแสดงผลงาน

2546 การแสดงผลงานศิลปกรรมเกี่ยวเทน 5 หอวัฒนธรรม ประเทศญี่ปุ่น

2547 การแสดงผลงานหนังสือภาพทำมือ หอศิลป์โอซิม่า ประเทศญี่ปุ่น

2549-2552 การแสดงนิทรรศการอมตะอาร์ตอวอร์ด ครั้งที่ 3, 4

2550 การแสดงนิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 29

2552 การแสดงผลงานนิทรรศการศิลปกรรมพานาโซนิก ครั้งที่ 10

2555 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยความสัมพันธ์สองวัฒนธรรมไทย-ลาว ครั้งที่ 1

2556 การแสดงนิทรรศการ เดอะซันนี่เพลส ณ ประชาคมเมืองโทยามา ประเทศญี่ปุ่น
 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยความสัมพันธ์สองวัฒนธรรมไทย-ลาว ครั้งที่ 2
 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น

2557 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยไทย-เวียดนาม ครั้งที่ 1, 2

เกียรติประวัติ

- 2544 รางวัลยอดเยี่ยมหนังสือนิทานภาพ โครงการเล่านิทานให้น้องฟังของดับเบิลเอ
- 2545-2546 ทุนอบรมครูรัฐบาลญี่ปุ่น
- 2546 รางวัลชมเชยหนังสือภาพทำมือห่อศิลป์โอชิม่า ประเทศญี่ปุ่น
- 2547 รางวัลยอดเยี่ยมหนังสือภาพทำมือห่อศิลป์โอชิม่า ประเทศญี่ปุ่น
- 2552 รางวัลชมเชยหนังสือภาพของสายการบินเอเอเนเอ ประเทศญี่ปุ่น

